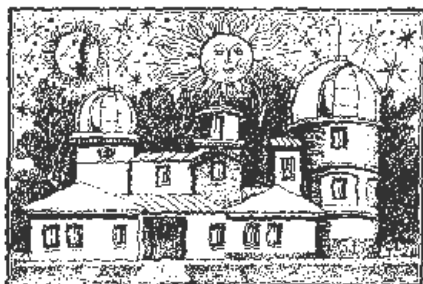

SLOVENSKÁ ÚSTREDNÁ HVEZDÁREŇ V HURBANOVE

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2025

Termín konania verejného odpočtu: 22. apríl 2026, 11.30 hod.

Miesto konania verejného odpočtu: Prevádzková budova SÚH, Komárňanská 137,
Hurbanovo

Správa o činnosti a hospodárení je zverejnená na internetovej stránke SÚH:

<https://www.suh.sk/dokumenty/>

Podpis štatutára: Mgr. Marián Vidovenec, generálny riaditeľ

Marec, 2026

Obsah

1. Správa o činnosti a hospodárení	3
1. 1. Identifikácia organizácie	3
1. 2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
1. 3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	9
a) Múzejná činnosť – Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho	9
b) Výstavná činnosť	16
c) Prezentačné a vzdelávacie aktivity pre verejnosť	19
d) Edičná a vydavateľská činnosť	37
e) Metodická činnosť	42
f) Výskumná činnosť	46
g) Správa a prevádzka nehnuteľného majetku	56
h) Prevádzková réžia	58
1. 4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady	60
1. 5. Rozpočet organizácie	61
1. 6. Zhodnotenie zamestnanosti	81
1. 7. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v hodnotenom roku	82
1. 8. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	83
2. Merateľné ukazovatele 2025	84
3. Prílohy	88
Organizačná schéma Slovenskej ústrednej hviezdárne platná k 31. 12. 2025	88
Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi.....	89

1. Správa o činnosti a hospodárení

1. 1. Identifikácia organizácie

Názov: Slovenská ústredná hvezdáreň (SÚH)

Sídlo: Komárňanská 137, 947 01 Hurbanovo

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Dátum zriadenia: 1. apríla 1969

Forma hospodárenia: Príspevková organizácia

Štatutárny zástupca: Mgr. Marián Vidovenec, generálny riaditeľ SÚH

Členovia vedenia

Mgr. Marián Vidovenec - generálny riaditeľ SÚH

RNDr. Ivan Dorotovič, CSc. - riaditeľ úseku hvezdárne a Múzea Mikuláša Thegeho Konkolyho

Mgr. Eduard Koči - vedúci metodického a edičného oddelenia

Anna Lovászová - vedúca hospodársko-správneho oddelenia

Mgr. František Takács - vedúci mechanicko-optickej dielne

Mgr. Pavol Ďuriš - vedúci popularizačného oddelenia

Mgr. Peter Dolinský - vedúci vedecko-výskumného oddelenia

Kontakt:

Telefón: 035/2451102

Fax: 035/2451487

e-mail: suh@suh.sk

Adresa internetovej stránky organizácie: www.suh.sk

1. 2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Slovenská ústredná hvezdáreň (SÚH) je podľa zákona č. 189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti v znení neskorších predpisov kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so špecializovaným zameraním. Je odborným, vzdelávacím a metodickým pracoviskom pre oblasť astronómie, koordinačným a výkonným pracoviskom pre špecializovanú pozorovateľskú, vedeckú, výskumnú, informačnú, dokumentačnú, metodickú a konzultačnú činnosť v oblasti astronómie a príbuzných vied.

Poslanie organizácie

1. Hlavnou činnosťou SÚH je:

- a) zabezpečovanie dostupnosti a šírenie informácií z vedy, techniky, výskumu a vývoja v oblasti astronómie,
- b) neformálne vzdelávanie v oblasti astronómie,
- c) metodická činnosť,
- d) špecializovaná odborná-pozorovateľská, kultúrno-výchovná, vedecko-výskumná, informačno-dokumentačná a edičná činnosť v astronomickej oblasti,
- e) vykonávanie základných odborných činností podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

2. SÚH v rámci hlavnej činnosti plní najmä tieto úlohy:

- a) vykonáva a koordinuje pozorovateľskú a vedecko-výskumnú činnosť hvezdární v Slovenskej republike v oblasti slnečnej fyziky, medziplanetárnej hmoty, stelárnej astronómie a histórie astronómie,
- b) rieši vlastné výskumné úlohy a podieľa sa na vedecko-výskumnej práci iných inštitúcií doma i v zahraničí,
- c) organizuje vedecké expedície,
- d) vykonáva informačno-dokumentačnú a edičnú činnosť, zverejňuje výsledky svojej práce v odborných a popularizačných publikáciách a zborníkoch, vedeckých katalógoch a časopisoch,
- e) vydáva populárno-vedecký časopis Kozmos, ďalšie periodické a neperiodické publikácie a audiovizuálne propagačné materiály,
- f) organizuje a koordinuje celoštátne, prípadne medzinárodné podujatia v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti,
- g) zabezpečuje školiťelskú činnosť pre zamestnancov hvezdární, astronómov - amatérov, študujúcu mládež a občanov,
- h) v spolupráci s rezortom školstva zabezpečuje vyšší stupeň vzdelania v astronómii pomaturitným štúdiom, prípadne bakalárskym štúdiom,
- i) vykonáva metodicko-konzultačnú a poradenskú činnosť najmä astronomickým zariadeniam, školám, záujmovým organizáciám, združeniam a právnickým alebo fyzickým osobám, ktorých činnosť súvisí s poslaním hvezdárne,

- j) oboznamuje verejnosť s vedeckými poznatkami prostredníctvom verejných astronomických pozorovaní, programov v planetáriu a ďalšími špecializovanými kultúrno-výchovnými formami,
- k) nadväzuje priame vzťahy s inými právnickými a fyzickými osobami doma i v zahraničí pre účely výmeny astronomických informácií, odborných stáží, organizovania expedícií a ďalších podujatí,
- l) zabezpečuje výrobu a servis prístrojov a zariadení využívaných pri odbornej astronomickej a kultúrno-výchovnej činnosti astronomickými zariadeniami na Slovensku,
- m) na základe prieskumu a vedeckého výskumu vykonáva základné odborné činnosti podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,
- n) nadobúda, odborne zhodnocuje a vedeckými metódami skúma, ochraňuje a prezentuje zbierkové predmety s cieľom vytvárať múzejnú dokumentáciu dejín astronómie na Slovensku a osobnosti zakladateľa hvezdárne v Hurbanove Mikuláša Thegeho Konkolyho,
- o) vedie rezortný informačný systém a plní funkciu informačného strediska v oblasti svojej pôsobnosti,
- p) vedie evidenciu hvezdární a planetárií na území Slovenskej republiky,
- q) zabezpečuje distribúciu a predaj produktov vlastnej činnosti, propagačných predmetov a iných drobných predmetov súvisiacich so svojou hlavnou činnosťou.

3. SÚH plní aj tieto ďalšie úlohy:

- a) sprostredkovateľskú a propagačnú,
- b) organizovanie aktivít, ktoré podporujú rozvoj a skvalitnenie plnenia predmetu hlavnej činnosti.

Strednodobý výhľad organizácie

S rastom vzdelanostnej úrovne obyvateľstva a vďaka zjednodušenému a zrýchlenému prístupu k informáciám sa neustále zvyšuje záujem o astronómiu, ale zároveň dochádza k častým dezinformáciám o vedeckých výsledkoch, ktoré je potrebné pred verejnosťou dávať na pravú mieru. Preto bude SÚH aj v budúcnosti plniť úlohy jedinečného charakteru na regionálnej, celoštátnej a medzinárodnej úrovni v nasledovných oblastiach:

- a) vo vedecko-výskumnej a pozorovateľskej oblasti*

- v odboroch slnečnej fyziky naďalej vykonávať a koordinovať vedecko-výskumnú a pozorovateľskú činnosť, bude pokračovať v riešení plánovaných úloh vlastnej vedecko-výskumnej činnosti;
- pokračovať v nepretržitom rádiovom pozorovaní meteorov a fotografovaní Slnka i objektov nočnej oblohy;
- podieľať sa na vedecko-výskumných programoch partnerských astronomických inštitúcií doma i v zahraničí;
- pokračovať v organizovaní celoštátnych odborných seminárov z fyziky Slnka, v spoluorganizovaní medzinárodných vedeckých seminárov a ďalších vzdelávacích aktivít pre mladých vedcov;
- zabezpečovať stáže odborných pracovníkov na zahraničných observatóriách a partnerských astronomických zariadeniach a stáže zahraničných odborných pracovníkov na pracovisku SÚH;
- v oblasti nočnej astronómie na základe podmienok, ktoré vyplývajú z polohy observatória pre nočné pozorovanie, za využitia modernej pozorovacej techniky, uskutočňovať fotometrické pozorovania, ktoré v prípade splnenia náročných kritérií na presnosť budú začlenené do širších pozorovacích programov.

b) v oblasti špecializovanej kultúrno-osvetovej činnosti

- organizovať celoštátne a medzinárodné astronomické podujatia, konferencie, sympóziá, sústreďenia mladých astronómov, rôzne astronomické postupové súťaže a zabezpečovať školicí a vzdelávaciu činnosť formou celoslovenských seminárov, astronomických praktík pre pracovníkov hvezdární, astronómov amatérov, študujúcu mládež a širokú verejnosť;
- oboznamovať širokú verejnosť s vedeckými poznatkami prostredníctvom verejných astronomických pozorovaní, programov v planetáriu a ďalšími špecializovanými vzdelávacími astronomickými programami; uvedenú činnosť naďalej skvalitňovať spolu s vyučovacím procesom v rámci Pomaturitného štúdia astronómie;
- postupne rozširovať programovú ponuku pre návštevníkov s využitím nových foriem prezentácie programov, ktoré ponúka digitálny projektor planetária;
- sprístupnením pozorovacej techniky pre verejnosť obohatiť ponúkanú štruktúru programov a zvýšiť ich atraktivitu.

c) v oblasti informačno-dokumentačnej a edičnej

- zverejňovať aktuálne astronomické informácie a výsledky svojej práce v odborných a populárno-vedeckých publikáciách a zborníkoch, na internete (www.suh.sk), vo vedeckých katalógoch, v astronomických ročenkách, kalendároch a časopisoch;

- zvyšovať kvalitu časopisu Kozmos, ktorý patrí medzi renomované astronomické časopisy v strednej Európe, udržať a podľa možnosti rozširovať jeho čitateľskú základňu.

- vydávať neperiodické publikácie, ktoré mapujú históriu astronómie na Slovensku, sprístupňujú aktuálnu vedeckú problematiku v oblasti astronómie širokej verejnosti.

d) v oblasti konštrukcie, výroby a servisu astronomických prístrojov a pomôcok

- na základe požiadaviek zákazníkov zabezpečiť výrobu, konštrukciu a servis astronomických prístrojov a pomôcok;

- vykonávať práce spojené s obnovou a modernizáciou ďalekohľadov SÚH a astronomických zariadení na Slovensku a vývojovo-konštrukčné práce na stavbe prototypov nových astronomických prístrojov;

- realizovať odborné ošetrovanie prístrojov, ktoré sú súčasťou zbierkového fondu Múzea M. Thegeho Konkolyho, patria ku kultúrnemu dedičstvu, a boli využívané na astronomické, meteorologické a geofyzikálne pozorovania.

e) v oblasti spolupráce s partnerskými inštitúciami

- nadväzovať a ďalej rozvíjať dobré vzťahy a spoluprácu s partnerskými inštitúciami doma i v zahraničí za účelom vzájomnej výmeny astronomických informácií, literatúry, zabezpečovania odborných stáží, organizovania expedícií a realizácie spoločných pozorovacích programov.

f) v muzeálnej oblasti

- obohacovať zbierkový fond Múzea Mikuláša Thegeho Konkolyho o významné predmety kultúrneho dedičstva z oblasti astronómie a príbuzných vied a ten sprístupňovať prostredníctvom výstavnej činnosti.

Plánované použitie finančných zdrojov a personálne otázky

V roku 2025 v rámci štátneho rozpočtu sa začali realizovať konsolidačné opatrenia, čo malo za následok zníženie rozpočtu SÚH s predpokladom ďalšieho možného znižovania finančných prostriedkov v strednodobom horizonte. Z tohto dôvodu bolo potrebné prechádzať na nové formy organizovania podujatí. Boli vytypované priority, ktoré je potrebné v strednodobom horizonte zachovať, ako je vydávanie časopisu Kozmos, organizovanie vedeckého seminára a festivalu, zachovanie postupových súťaží a pod. Tam, kde to je možné pristupuje organizácia k integrácii podujatí tak, aby bola zároveň zachovaná ich jedinečnosť.

Organizácia na zabezpečenie činnosti využíva aj vlastné príjmy z predaja výstupov hlavnej činnosti, ktoré sa za posledných 10 rokov zvýšili takmer trojnásobne, ktoré sú dôležitým nástrojom pri vykrývaní nedostatku prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu.

V strednodobom horizonte do roku 2030 bude potrebné stabilizovať vlastné príjmy na aktuálnej úrovni. Z tohto pohľadu je kľúčovou oblasťou zachovanie návštevnosti hvezdárne na úrovni rokov 2022-2025, ktorá priamo súvisí s programovou ponukou pre verejnosť. Jednou z hlavných atrakcií pre verejnosť je program v digitálnom planetáriu, ktoré bolo inštalované v roku 2015 a v roku 2024 prešlo celkovým upgradom za využitia kapitálových prostriedkov pridelených v roku 2023. Ďalšou oblasťou, ktorá prispieva k atraktivite programu sú muzeálne výstavy. SÚH v súčasnosti disponuje dostatočným zbierkovým fondom, ktorý už objemovo presahuje výstavné možnosti súčasne využívaných expozičných priestorov. Preto zo strednodobého hľadiska bude potrebné rozšíriť tieto priestory úpravou budovy dielne, ktorá v súčasnosti slúži primárne na skladové účely. Na budove bola vymenená strešná krytina a v priebehu 5 rokov by mohli v závislosti od finančných možností prebehnúť úpravy jej interiérových častí.

Napriek znižovaniu rozpočtu SÚH musí realizovať všetky vedecko-výskumné aktivity tak, aby dokázala obhájiť akreditačné konanie v roku 2029.

V edičnej oblasti bude dôraz kladený na zachovanie kvality a čitateľskej základne časopisu Kozmos a vydávanie takých neperiodických publikácií, ktoré majú potenciál rýchlej realizácie na knižnom trhu.

V oblasti metodickej a neformálneho vzdelávania z dôvodu konsolidačných opatrení nie je možné udržať v nasledovných rokoch podporu na úrovni roku 2024 a ambíciou SÚH v strednodobom horizonte je zabezpečiť finančnú podporu pre postupové súťaže vzdelávacieho charakteru. Postupové súťaže umeleckého charakteru budú riešené formou dobrovoľnej spolupráce s organizátormi na nižších úrovniach. S touto aktivitou v strednodobom horizonte SÚH plánuje pokračovať v závislosti od platnej legislatívy a rozpočtu.

V personálnej oblasti má SÚH na všetkých pracovných pozíciách zamestnancov s adekvátnym požadovaným vzdelaním. Avšak v roku 2025 prišlo k zníženiu počtu zamestnancov o ďalšie 2 pozície a s perspektívou ďalšieho zníženia o 1 zamestnanca. Tieto skutočnosti výrazne ovplyvňujú zabezpečenie základnej činnosti organizácie a v spojení s konsolidačnými opatreniami budú mať za následok zníženie merateľných ukazovateľov v určitých oblastiach činnosti, hlavne v oblasti neformálneho vzdelávania.

1. 3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

SÚH v Hurbanove uzatvorila s Ministerstvom kultúry SR Kontrakt č. MK-4022/2025-213/3316 na roky 2025, 2026 a 2027 na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:

- a) múzejná činnosť – Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho,
- b) výstavná činnosť,
- c) prezentačné a vzdelávacie aktivity pre verejnosť,
- d) edičná a vydateľská činnosť,
- e) metodická činnosť,
- f) výskumná činnosť,
- g) správa a prevádzka nehnuteľného majetku,
- h) prevádzková réžia.

a) Múzejná činnosť – Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho

Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho je astronomické múzeum s celoslovenskou pôsobnosťou a je organizačne začlenené do SÚH v Hurbanove. Múzeum má jedného zamestnanca, Adriána Takáča. Štatutárnou osobou múzea je generálny riaditeľ SÚH v Hurbanove.

Múzeum vyvíjalo v úzkej spolupráci s oddeleniami SÚH zbierkotvornú, výskumno-dokumentačnú, kultúrno-výchovnú a prezentačnú činnosť.

Do zbierkového fondu bolo zaradených 25 zbierkových predmetov, ktoré boli zaevidované v prvostupňovej chronologickej evidencii a v druhom stupni bolo vytvorených 14 záznamov.

Sprístupňovanie zbierkových predmetov bolo realizované formou stálej expozície v priestoroch prevádzkovej budovy a formou výstavnej siene v historickej budove SÚH.

Múzeum vyvíjalo v úzkej spolupráci s oddeleniami SÚH zbierkotvornú, výskumno-dokumentačnú, kultúrno-výchovnú a prezentačnú činnosť.

Múzejník si začiatkom roka vypracoval pracovné ciele na nasledujúce roky, medzi ktorými patril najmä postupný výskum historických publikácií viažucich sa ku zbierkovým predmetom a zakladateľovi hvezdárne, čo zahŕňa najmä ich preklad do slovenského jazyka a vydanie.

Začiatkom roka sa múzejník začal zaučať do ovládania nového softvéru planetária spolu s lektorským textom a dokončil článok o „Prvom uhorskom glóbuse z roku 1840“ do zborníka zo 45. Sympozia z dejín geodézie a kartografie v Národnom technickom muzeu v Prahe.

Ďalšou povinnosťou múzejníka bolo začať dopĺňať údaje v 1. a 2. stupňovej evidencii v systéme DEMZ po presunutí údajov zo systému ESEZ. Zdlhavosť vyplňania jednotlivých zbierkových predmetov a ich zjednotenie si vyžiada dlhší čas. K tomu bolo potrebné zdigitalizovanie všetkých zmlúv a dokumentov o reštaurovaní a presunoch zbierkových predmetov v rámci múzea a mimo neho.

Múzejník sa 27. januára zúčastnil online stretnutia Odbornej komisie pre vzdelávanie a výchovu v múzeách (OkVAV) pri Zväze múzeí na Slovensku (ZMS), kde sa zvolilo nové vedenie komisie, stanovili sa nové ciele, program a dohodlo najbližšie stretnutie. To sa uskutočnilo od 26. do 27. mája v Múzeu mesta Bratislavy, kde múzejník prezentoval svoju doterajšiu múzejno-pedagogickú činnosť.

Z dôvodu neaktuálnosti článku o histórii hvezdárne na internetovej stránke hvezdárne, čo je dôležité pri prezentovaní hvezdárne pred verejnosťou, múzejník od 10. do 24. marca tento článok prepracoval a doplnil v ňom aktuálne informácie.

29. marca sa múzejník spolu s ďalšími kolegami aktívne zúčastnil Dňa hvezdární a planetárií, kde prezentoval časť programu (niekoľko vstupov v planetáriu) o čiastočnom zatmení Slnka a sprevádzal návštevníkov v stálej expozícii múzea. Každoročne ide o jedno z najväčších a najdôležitejších podujatí hvezdárne pre širokú verejnosť. Podobnú dôležitosť má pre múzejníka podujatie Noc múzeí. V rámci prípravy na toto podujatie, začal múzejník koncom apríla pripravovať plagát a následne aj ústrednú tému svojej prezentácie. Tou témou sa stal „Meteoroskop a meteorické roje“ spolu s ukážkou repliky pôvodného meteoroskopu. Úspešnosť podujatia podčiarkuje aj návštevnosť, ktorá bola vyššia ako po minulé roky, v počte 62 návštevníkov.

V máji boli ponúknuté múzeu: zrkadlový ďalekohľad z roku 1952 s príslušenstvom a astronómická literatúra. Pre upresnenie, je to ďalekohľad typu Newton s príslušenstvom a nasledovné publikácie:

- Europäische Studienmappen 1942
- Atlas Coeli Skalnaté pleso 1950.0
- Atlas Coeli II. Skalnaté pleso 1950.0 katalóg
- Atlas horských mraků
- Mapa měsíce

- Hvězdy kolem nás
- Fotografický průzkum vesmíru
- Hvězdářská ročenka 1980 – 1
- Hvězdářská ročenka 1981 – 1
- Csillagászat
- Hvězdářská ročenka 1982
- Hvězdářská ročenka 1983
- Hvězdářská ročenka 1984
- Astronomická ročenka 1985
- Hvězdářská ročenka 1986
- Severní a jižní hvězdná obloha 2000.0

dálej mapa severnej oblohy a otočná mapa hviezdnej oblohy v maďarskom jazyku. Bola to zaujímavá ponuka pre múzeum. Rodina autora ďalekohľadu – Szabolca Jozefa Turi Nagya, venovala všetky vyššie menované predmety múzeu formou daru, pričom boli prevedené do správy múzea.

V júni začala realizácia tvorby nových popisov s QR kódmi k vystaveným zbierkovým predmetom v stálej expozícii. Sfinalizovaná bola 6. augusta 2025.

Priebežne sa vytváral a aktualizoval register pomocného múzejného materiálu (PMM).

V septembri boli ponúknuté múzeu medirytiny z 18. storočia a ďalšie predmety, o ktoré múzeum prejavilo záujem. Sú to medirytiny severnej a južnej hviezdnej oblohy z knihy „Beschreibung des ganzen Welt Kreises“ od francúzskeho kartografa a inžiniera Alaina Manessona Malletsa z roku 1719 a knihu Fysika II. Pro ústavy učiteľské, vlajočka Slovenskej ústrednej hvezdárne a odznak Slovenskej ústrednej hvezdárne z obdobia 1969 – 1972. Predmety boli do správy múzea prevedené v októbri 2025.

V termíne od 7. do 28. októbra boli zrealizované nasledovné opravy a rekonštrukcie historických kníh v zbierkovom fonde múzea:

- Astronomické pozorovania z rokov 1896 – 1898
- Practische anleitung zur anstellung Astronomischer Beobachtungen mit besonderer rücksicht auf die Astrophysik
- Nebo a Zem
- Rozklad všetkých celých čísel od 2 do 256 000 v prvočinitele
- Az Ó-Gyallai astrophysikai és meteorológiai observatoriumon végzett megfigyelések

- Eclipse totale de soleil du 19 juin 1936 observee dans la steppe du territoire D'Orenburg en U. R. S. S
- Die Sonne

25. septembra 2025 sa uskutočnilo zasadnutie komisie na tvorbu zbierok, ktorej sa zúčastnili členovia komisie (Milan Ševčík, Stanislav Šišulák, Anton Števko, Marián Švikruha a František Takács). Prítomný bol aj riaditeľ úseku hvezdárne a Múzea Mikuláša Thegeho Konkolyho Ivan Dorotovič a generálny riaditeľ SÚH Marián Vidovenec.

Dvaja zamestnanci sa zúčastnili na 45. sympóziu z dejín geodézie a kartografie, ktoré sa uskutočnilo 26. novembra v NTM v Prahe a odprezentovali príspevok o Otočnej hviezdnej mape z 19. storočia, ktoré má vo svojej správe Múzeum M. T. Konkolyho.

V termíne od 3. novembra do 12. decembra boli odborne ošetrené nasledovné zbierkové predmety:

- optický hranol
- optický hranol s optickou mriežkou
- 3-palcový objektív/šošovka
- uzávierka na objektív ďalekohľadu
- objektív ďalekohľadu
- 2 kusy prírub k ďalekohľadu
- prepojovacia príruba so stupnicou
- okulár/fotografický objektív
- 3 kusy okuliarov s optikou
- okulár bez optiky
- 2 kusy šošoviek s krytkou
- slnečný filter na okulár

Priebežne sa vykonávala 2. stupňová evidencia a bolo v nej zaevidovaných 14 zbierkových predmetov:

- príruba k ďalekohľadu
- doštička
- príruba so skrutkami
- príruba s drážkami
- 4 kusy prírub
- kryt na tubus

- publikácia Photometrische Calcüles
- publikácia Spectre Normal du Soleil
- publikácia A déli csillagos ég photometriai megfigyelése
- publikácia Photometrische durchmusterung des südlichen himmels

V priebehu roku 2025 boli zrealizované nasledovné konzultačné stretnutia zamerané na tematiku muzeálnej činnosti:

- konzultácia s členmi OkVAV - Odbornej komisie pre výchovu a vzdelávanie v múzeách, online v januári a osobne v máji v Múzeu mesta Bratislava
- konzultácia s členmi KTZ - komisie pre tvorbu zbierok (Mgr. Milan Ševčík, Mgr. Stanislav Šišulák, PhD., Mgr. Anton Števko, Ing. Marián Švikruha.) počas zasadnutia komisie v priestoroch SÚH
- konzultácie počas 45. sympózia z dejín geodézie a kartografie v Národnom technickom múzeu v Prahe, (Ing. Július Bartaloš, RNDr. Zdislav Šíma - Astronomický ústav AV ČR)

Súhrn

V kontrakte boli zadefinované nasledovné ciele a ich merateľné ukazovatele:

zabezpečiť nadobudnutie zbierkových predmetov v počte 10 kusov,

zabezpečiť vykonanie odbornej evidencie zbierkových predmetov v chronologickej evidencii v počte 5 záznamov,

zabezpečiť odbornú ochranu zbierkových predmetov odborným ošetrovaním v počte 1 kus zbierkového predmetu,

zabezpečiť zdigitalizovanie 1 zbierkového predmetu,

Zrealizované činnosti v zmysle stanovených cieľov a merateľných ukazovateľov:

- počet nadobudnutých zbierkových predmetov 25,
- počet zaevidovaných zbierkových predmetov vrátane druhostupňovej evidencie 14,
- počet odborne ošetrovaných zbierkových predmetov 16,
- počet zdigitalizovaných zbierkových predmetov 4,
- počet poskytnutých 3 konzultačných služieb pre 9 osôb.

Všetky stanovené ciele a ukazovatele boli v múzejnej činnosti naplnené. V prípade akvizície zbierkových predmetov, kde bol zrealizovaný ich trojnásobný počet, táto skutočnosť nemala negatívny vplyv na stanovený rozpočet pre múzejnú činnosť. Oproti plánovanému bolo

zdigitalizovaných viac zbierkových predmetov, pričom na súvisiace služby neboli vynaložené žiadne dodatočné finančné zdroje, ktoré by negatívne ovplyvnili rozpočet.

Názov činnosti: Múzejná činnosť

Príloha č.: 3a

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****
600 Bežné výdavky	20 602,00	20 602,00	20 602,00	17 032,00	17 032,00	19 782,00	3 570,00	820,00		
08S	20 602,00	20 602,00	20 602,00	17 032,00	17 032,00	19 782,00	3 570,00	820,00		
z toho 0820 Kultúrne služby	20 602,00	20 602,00	20 602,00	17 032,00	17 032,00	19 782,00	3 570,00	820,00		
z toho 610 mzdy a platy	14 418,00	15 362,00	15 362,00	13 548,00	15 362,00	14 542,00	870,00	820,00		
0HU										
z toho 610 mzdy a platy										
0EK										
700 Kapitálové výdavky										
08S										
Výdavky spolu	20 602,00	20 602,00	20 602,00	17 032,00	17 032,00	19 782,00	3 570,00	820,00		

b) Výstavná činnosť

SÚH v rámci muzeálnej činnosti a mapovania histórie astronómie na Slovensku sprístupňuje verejnosti svoj zbierkový fond a nehmotné kultúrne dedičstvo formou troch stálych expozícií.

Stála expozícia Múzea M. T. Konkolyho v prevádzkovej budove je zameraná na zmapovanie života a diela M. T. Konkolyho zakladateľa hvezdárne v Hurbanove formou sprístupnenia zbierkových predmetov a audiovizuálnej prezentácie.

Stála expozícia v historickej budove je zameraná na oblasť pozorovaní a vedecko-výskumnej činnosti, ktorá súvisí s historickými udalosťami spojenými s hvezdárňou v Hurbanove.

Expozícia Bohumil Šternberk a jeho pozorovanie planéty Pluto v severnej kupole historickej budovy je zameraná na aktivity hvezdárne v Hurbanove v medzivojnovom období a jej najúspešnejšie zvládnuté pozorovania v tej dobe. Výstava je realizovaná banerovou formou. Tieto expozície v priebehu roka 2025 vzhliadlo 8 653 návštevníkov.

V rámci špecializovanej kultúrno-osvetovej činnosti boli realizované nasledovné výstavy:

V priestoroch SÚH boli zrealizované výstavy z okresných kôl postupovej výtvarnej súťaže Vesmír očami detí pre okresy Bratislava, Senec, Dunajská Streda, Pezinok, Nové Zámky a Komárno. Ako sprievodné podujatia pre tieto výstavy boli zorganizované slávnostné odovzdávania cien víťazom týchto okresných kôl, ktoré sa konali 26. mája 2025 v priestoroch SÚH pre okresy Komárno, Nové Zámky, Dunajská Streda a dňa 29. mája. 2025 pre okresy Senec, Bratislava a Pezinok. Celkovo sa na odovzdávaní cien zúčastnilo 108 ocenených súťažiacich a 153 dospelých, ktorí tvorili slávnostné publikum. Celkovo sa na vernisáži výstavy a odovzdávaní cien zúčastnilo 261 účastníkov.

Výstava víťazných prác celoslovenskej výtvarnej súťaže, s účasťou Slovákov žijúcich v zahraničí Vesmír očami detí je putovná. V mesiacoch júl a august bola výstava inštalovaná v priestoroch SÚH Hurbanovo. Výstavu vzhliadlo približne 1 018 návštevníkov. Počas medzinárodného filmového festivalu Astrofilm, v termíne 14. – 16. októbra 2025 bola výstava inštalovaná v priestoroch Kultúrno-spoločenského centra Fontána v Piešťanoch. Výstavu navštívilo približne 800 návštevníkov. Z Piešťan výstava putovala do Kysuckého Nového Mesta, kde bola v termíne 24. októbra – 24. novembra 2025 vystavená v priestoroch Mestskej knižnice. Výstavu navštívilo 350 návštevníkov. V decembri bola výstava inštalovaná v priestoroch Štátnej

vedeckej knižnice v Banskej Bystrici. Výstavu navštívilo 200 návštevníkov. Výstavu navštívilo celkom 2368 návštevníkov.

SÚH vyrobila a spracovala aplikáciu s virtuálnou výstavou Vesmír očami detí 2025 - celoslovenské kolo a virtuálnou výstavou Vesmír očami detí 2025 – okresné kolo pre okresy Komárno, Dunajská Streda, Senec, Pezinok a Bratislava. Poďakovanie za účasť v súťaži spolu s QR kódom aplikácie boli rozposlané okresným organizátorom a všetkým zúčastneným školám. Výstava víťazných prác súťaže Astrofoto bola realizovaná formou výstavného panelu, ktorý bol prezentovaný na medzinárodnom filmovom festivale Astrofilm. V rámci podujatia Astrofilm bola zrealizovaná výstava fotografií s názvom Neviditeľný vesmír, ktorej autorom je astrofotograf Tomáš Dobrovodský. Na jej vernisáži sa zúčastnilo 80 návštevníkov.

Súhrn

V kontrakte boli zadefinované nasledovné ciele a ich merateľné ukazovatele:

zabezpečiť sprístupňovanie zbierkových predmetov Múzea M. T. Konkolyho formou 2 expozícií (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 6 000),

uskutočniť 2 nové výstavy v súvislosti s kultúrno-osvetovou činnosťou (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 4 500), z toho 1 mimo vlastné priestory (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 2 000),

realizovať 2 sprievodné podujatia k výstavám (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 200),

Zrealizované činnosti v zmysle stanovených cieľov a merateľných ukazovateľov:

- sprístupňovanie zbierkových predmetov Múzea M. T. Konkolyho bolo realizované formou 3 stálych expozícií s počtom návštevníkov 8 653,
- uskutočnili sa 4 nové výstavy, ktoré boli vystavené v priestoroch SÚH a tiež mimo vlastné priestory s počtom návštevníkov 4 500 (kvalifikovaný odhad), a mimo vlastné priestory s počtom návštevníkov 2 368,
- zrealizovali sa 4 sprievodné podujatia k výstavám s počtom návštevníkov 341.

Všetky stanovené ciele a ukazovatele boli vo výstavnej činnosti naplnené. Vyšší počet výstav neznamenal ďalšiu záťaž pre rozpočet a prispel k zvýšenej návštevnosti oproti plánovanej.

Názov činnosti: Výstavná činnosť

Príloha č.: 3b

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****
600 Bežné výdavky	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00				
08S	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00				
z toho 0820 Kultúrne služby	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00				
z toho 610 mzdy a platy										
0HU										
z toho 610 mzdy a platy										
0EK										
700 Kapitálové výdavky										
08S										
Výdavky spolu	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00				

c) Prezentačné a vzdelávacie aktivity pre verejnosť

Programová ponuka pre verejnosť

Pracovníci SÚH sa pri realizácii programov pre verejnosť sústredili na sprevádzanie hromadných a individuálnych exkurzií v planetáriu, lektorskú činnosť v priestoroch stálej muzeálnej expozície, oboznamovanie návštevníkov s vystavenými muzeálnymi exponátmi a zabezpečovanie verejného pozorovania ďalekohľadmi. V planetáriu boli uskutočnené programy so živým moderovaním, v rámci ktorých boli návštevníci oboznámení s aktuálnymi astronomickými úkazmi, pričom sa pomocou systému planetária predviedla aj ich vizualizácia. V rámci prezentácie dennej oblohy bol demonštrovaný denný pohyb Slnka, pohyb Mesiaca spolu s vysvetlením a možnosťou pozorovania jeho jednotlivých fáz. Pri výklade venovanom planétam boli návštevníci oboznámení s ich polohou a možnosťou pozorovania na nočnej oblohe. Súčasťou výkladu o nočnej oblohe je vysvetlenie aktuálne pozorovateľných súhvezdí, zásad orientácie na oblohe a prezentácia súhvezdí nočnej oblohy celého roku pomocou vizualizačných prostriedkov, ktoré umožňuje systém digitálneho planetária. Súčasťou programu bola aj projekcia fulldome filmov. Najčastejšie boli prezentované filmy so zameraním na vznik a vývoj vesmíru, systém slnečnej sústavy, kozmický výskum a vesmírne technológie. Pre skupiny detí z MŠ a 1. stupňa ZŠ bola náročnosť živej časti programu primerane upravená a vo fulldome projekcií boli odprezentované animované detské filmy predstavujúce deje v slnečnej sústave a kozmické technológie.

V rámci spestrenia ponuky piatkových programov pre verejnosť bola 14. novembra zaradená pred programom v planetáriu prednáška J. Csipesa o mimozemskom živote. Vzhľadom na pozitívny ohlas tejto ponuky plánujeme pokračovať v tejto forme zaradením niekoľkých prednášok v roku 2026 do programovej ponuky pre verejnosť.

V časti priestorov Múzea M. T. Konkolyho je dočasne inštalovaná expozícia interaktívnych fyzikálnych hračiek, modelu Slnečnej sústavy a Čiernej diery určené hlavne pre deti MŠ a žiakov 1. stupňa ZŠ. Prostredníctvom počítačového programu sa na veľkoplošnej obrazovke zobrazujú súhvezdia a ďalšie pozorovateľné nebeské objekty.

Celkove sa uskutočnilo 200 hromadných exkurzií v počte 7 087 účastníkov a 172 programov pre individuálnych návštevníkov v počte 1 566 účastníkov. Celkový počet podujatí bol 372, na ktorých sa zúčastnilo 8 653 návštevníkov.

Príprava a uvedenie nových audiovizuálnych programov do planetária

Na základe pripravených prekladov sa v mesiaci jún uskutočnilo nahrávanie maďarskej verzie dabingu k programom Veľké dobrodružstvo Slnčnej sústavy a Legendy hviezdnej ríše.

Tieto boli následne nainštalované v planetáriu.

V mesiacoch október a november boli zakúpené fulldome programy do planetária: „The Spark“ a „Vesmír všemi smysly“. Pre program „The Spark“ bol pracovníkmi SÚH urobený preklad do slovenského a maďarského jazyka a zabezpečená nahrávka dabingu v slovenskom a maďarskom jazyku.

V mesiaci december bol dokončený preklad programu „Vesmír všemi smysly“ do maďarského jazyka.

V mesiaci október sa konala pravidelná zmluvná aktualizácia a údržba softvéru a hardvéru planetária a profylakcia projektorov.

Deň hvezdárni a planetárií

Dňa 29. marca 2025 sa z iniciatívy SÚH, Krajskej hvezdárne a planetária M. Hella v Žiari nad Hronom a Slovenskej astronomickej spoločnosti pri AÚ SAV konalo celoslovenské podujatie Deň hvezdárni a planetárií. Pri tejto príležitosti bol v SÚH pre návštevníkov hvezdárne zabezpečený zľavnený vstup do planetária a bezplatný vstup do priestorov stálej muzeálnej expozície, na prehliadku historickej budovy a pozorovacej techniky. V planetáriu bol pre návštevníkov pripravený script čiastočného zatmenia Slnka, v rámci ktorého bola predstavená pozorovateľnosť úkazu z rôznych častí Zeme. Druhú časť programu v planetáriu tvorila projekcia fulldome programu „Aurora – svetlo zázrakov“, ktorý bol zostavený z časozberných videí a výkladov časti o tomto úkaze. Konalo sa 10 vstupov do planetária, z toho 4 programy boli v maďarskom jazyku. Programu v slovenskom jazyku sa zúčastnilo 164 návštevníkov a v maďarskom jazyku 65 návštevníkov.

Kvôli nepriaznivému počasiu nebolo možné naplánované pozorovanie čiastočného zatmenia Slnka, preto sa v priestoroch múzea M. T. Konkolyho konala projekcia internetového vysielania z pozorovania tohto úkazu z Dánska. Zamestnanci hvezdárne pripravili bohatý odborný aj sprievodný program a rôzne fyzikálne pokusy pre všetky vekové kategórie. V priestoroch stálej muzeálnej expozície si návštevníci ďalej mohli prezrieť súhvezdia oblohy pomocou počítačového programu Stelárium. Detskí návštevníci sa mohli prostredníctvom jednoduchých vedeckých hračiek zoznámiť s rôznymi fyzikálnymi javmi a zabaviť sa aj pri maľovankách, modeli rakety pre deti či modeli slnečnej sústavy.

V historickej budove bola prezentovaná zbierka meteoritov a otáčavých máp hviezdnej oblohy. Z dôvodu nepriaznivého počasia bola pre návštevníkov sprístupnená k prehliadke pozorovacia technika v malej a veľkej kupole, ale bez možnosti pozorovania. Program sa stretol s veľkým záujmom a pozitívnym ohlasom návštevníkov.

Počas podujatia sa konali živé vstupy z programu do vysielania STVR Rádio Regina.

Počas Dňa hviezdární a planetárií sa programu v planetáriu zúčastnilo 229 registrovaných účastníkov.

Konzultačný seminár ČVOH

Pre účastníkov okresného kola vedomostnej súťaže „Čo vieš o hviezdach“ sa dňa 25. apríla konal konzultačný seminár. Pracovníci SÚH Jozef Csipes a Pavol Ďuriš prebrali s účastníkmi okruhy tém vedomostnej súťaže ČVOH na úrovni okresného a krajského kola. Seminára sa zúčastnilo 19 účastníkov.

Európske solárne dni

SÚH sa v dňoch 5. – 25. mája 2025 aktívne zapojila do kampane Európske solárne dni 2025. V nadväznosti na program v planetáriu bolo realizované pozorovanie Slnka, prípadne iných objektov ďalekohľadmi v Heydeho kupole a v historickej budove SÚH. Program v planetáriu bol zameraný na pozorovanie a výskum Slnka. V planetáriu i pri ďalekohľade bola zdôrazňovaná energetická dôležitosť našej najbližšej hviezdy. Počet návštevníkov bol 912, z rôznych vekových kategórií: exkurzie z materských a základných škôl, dospelí návštevníci a seniori, študenti Pomaturitného štúdia astronómie pri SPŠS Hurbanovo. Výklad bol prispôsobený veku návštevníkov.

Noc múzeí a galérií

Dňa 17. mája 2025 sa uskutočnilo v priestoroch SÚH podujatie Noc múzeí a galérií. Pre návštevníkov hvezdárne bol zabezpečený zľavnený vstup do planetária a bezplatný vstup do priestorov stálej muzeálnej expozície, na prehliadku historickej budovy a pozorovacej techniky. Pripravené boli 4 vstupy do planetária, prvý vstup so začiatkom o 18.00, ďalšie vstupy po 45 min., posledný vstup o 20.15. Celkovo boli zrealizované 4 vstupy, z toho bol 1 v maďarskom jazyku. Simultánne bola v múzeu zaradená prednáška A. Takáča „Meteoroskop a meteorické roje“. Po programe v planetáriu bolo návštevníkom umožnené pozorovanie prístrojmi v severnej

kupole historickej budovy hvezdárne. Podujatia sa zúčastnilo 62 registrovaných účastníkov na program do planetária.

Hurbanovské kultúrne dni

Pri príležitosti Hurbanovských kultúrnych dní sa v parku SÚH uskutočnil sprievodný program Hurbanovských kultúrnych dní. Návštevníci prichádzali priebežne. Pracovníci SÚH pomocou slnečného ďalekohľadu LUNT umožnili návštevníkom podujatia pozorovať Slnko, pričom im bol zároveň poskytnutý výklad o Slnku.

S využitím nafukovacieho modelu Mesiaca – lunalónu bol realizovaný výklad o Mesiaci, pričom návštevníkom boli odprezentované informácie o pôvode Mesiaca a jeho formovaní. Oboznámili sa so selenografiou a aj doterajším výskumom Mesiaca.

Podujatie bolo s voľným vstupom. Zúčastnilo sa ho 80 návštevníkov.

Európska noc vedy

SÚH sa zapojilo do celoslovenského podujatia Európska noc vedy, ktoré sa konalo dňa 26. septembra 2025. V rámci podujatia sa uskutočnili 3 samostatné vstupy, so začiatkom o 17.00, 18.00 a 19.00 hod., na ktoré bolo potrebné sa vopred prihlásiť. Pre návštevníkov v rámci jednotlivých skupín bola pripravená komentovaná prehliadka múzea spolu s interaktívnou expozíciou fyzikálnych hračiek. V planetáriu bola predstavená aktuálna obloha, pozorovateľné objekty a súhvezdia na oblohe. V rámci výkladu návštevníci dostali odpovede na otázky, ktoré kládli. Projekcia fulldome programu „Slnko - naša hviezda“ bola doplnením výkladu lektora. V historickej budove hvezdárne dostali návštevníci výklad o pozorovacej technike a aj exponátoch v tejto časti múzejnej expozície, predovšetkým o meteoritoch.

Podujatia sa zúčastnilo 40 registrovaných účastníkov na program do planetária.

Sústredenie reprezentačného tímu pre Medzinárodnú olympiádu z astronómie a astrofyziky

SÚH zabezpečila účasť slovenského reprezentačného tímu na Medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky. V rámci prípravy reprezentantov sa konalo od 5. do 8. augusta 2025 ich sústredenie v priestoroch SÚH, kde mali možnosť využívať na svoju prípravu všetky technické a materiálne prostriedky SÚH a tiež konzultovať problematiku riešenia príkladov a pozorovaní s vedeckými pracovníkmi SÚH. Zúčastnilo sa ho 8 účastníkov vrátane externých lektorov.

100 hodín astronómie

Dňa 3. októbra 2025 sa SÚH zapojila do celosvetového podujatia organizovaného IAU s názvom „100 hodín astronómie“. V rámci podujatia bol bezplatný vstup na program do planetária. Program v planetáriu bol obohatený prvým slovenským fulldome programom „Digitálna skyhológia“ o priaznivom účinku sledovania oblohy na ľudské zdravie. Podujatia sa zúčastnilo 28 návštevníkov.

Astrofilm

19. ročník medzinárodného filmového festivalu Astrofilm sa konal 14. – 16. októbra 2025 v Kultúrno-spoločenskom centre Fontána v Piešťanoch a sprevádzalo ho viacero súbežných podujatí.

Jedným z nich bol Festival modelov planét, ktorý sa konal 14. októbra v priestoroch prírodného kina Fontána. Toto podujatie, rovnako ako celý Astrofilm, bolo podporené vystavením Lunalónu a prítomnosťou pracovníkov SÚH na Námestí slobody v centre Piešťan. Poslednou hodinou Festivalu modelov planét nás sprevádzalo i hudobné vystúpenie Vladimíra „Huberta“ Adámeka s jeho projektom Floating Planet.

Slávnostnému otvoreniu samotného festivalu predchádzala vernisáž výstavy astrofotografií Ing. Tomáša Dobrovodského s názvom Neviditeľný vesmír vo vestibule KSC Fontána Piešťany. Ďalšími výstavami boli: Vesmír očami detí 2025, Astrofoto 2024 a výstava ďalekohľadov spoločnosti Lacerta GmbH. Celým prvým večerom návštevníkov festivalu sprevádzala moderovaním pani Alena Heribanová. Po vernisáži nasledovalo slávnostné otvorenie festivalu, ktoré svojím hudobným programom spestrili žiaci Základnej umeleckej školy. Prítomným sa prihovorili aj pán generálny riaditeľ SÚH – Mgr. Marián Vidovenec a primátor mesta Piešťany - Mgr. Peter Jančovič, PhD. Ten ocenil spoluprácu SÚH a mesta Piešťany a vyzdvihol aj to, že na tomto ročníku festivalu je pripravených na premietanie až 11 súťažných filmov zo šiestich krajín.

Pred premietaním celovečerného filmu Franta, mimozemšťan prebehla panelová diskusia. Viedol ju doc. RNDr. Ján Svoreň, DrSc. Diskutujúcimi boli RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Roman Nagy, PhD., Mgr. Eduard Koči, Ing. Ivan Bella, Mgr. Ľubomír Hambálek, PhD., Ing. Štefan Kürti, ktorí hľadali odpovede na otázku: „Načo nám je astronómia?“

Ďalší deň po premietaní súťažných filmov nasledovala prezentácia Mgr. Ondreja Kamenského z Hvezdárne a planetária v Brne. Ten predstavil návštevníkom, čo všetko sa okrem hviezdnej oblohy dá zobrazit' na kupole planetária. V ďalšom bode programu Péter Kohlmann popísal

vystavené produkty spoločnosti Lacerta. Svojimi cestovateľskými zážitkami SpaceBUSom po africkom Senegale spestrila program festivalu Mgr. Ľubomíra Hujsová. Amatérsky astronóm Ing. Štefan Kürti nás previedol lovom na asteroidy Slnecnej sústavy od svojich objaviteľských začiatkov až po dnešok. Na záver večera predviedol doc. RNDr. Ján Svoreň, DrSc. vizualizáciu observatória AsÚ SAV na Skalnatom plese.

Po premietaní súťažných filmov nasledovala 16. októbra prednáška doc. RNDr. Rudolfa Gálisa, PhD. s témou Reliktové žiarenie. Avšak vychutnať si ju nemohli všetci účastníci festivalu. Menovite porota v zložení Mgr. Mária Gallová, Michal Maturkanič s predsedom Mgr. Petrom Miklošom sa musela odobrať do súkromia, nakoľko mala ťažkú úlohu vybrať víťazné filmy ešte pred záverečným ceremoniálom. Ten začal vystúpením tanečných súborov ZUŠ a sprevádzala nás ním Mgr. Miriam Jarošová, PhD. Nasledovali príhovory viceprimátora mesta Piešťany – Mgr. Jána Krupu a generálneho riaditeľa SÚH – Mgr. Mariána Vidovenca a vyhodnotenie súťažných filmov. Cenu diváka získal v anonymnom hlasovaní film Astronomie dťem autorky Lenky Drobnej. Cenu primátora si odniesol film Zvídavá Eva autorky Kláry Júzovej zo štúdia Krutart. Cenou generálneho riaditeľa SÚH bol odmenený film Kosmix kolektívu autorov z Hvezdárne a planetária Brno. Odovzdávanie Csereho ceny za populárno-vedeckú činnosť sa stalo dojímavým momentom večera. Doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD. a Mgr. Marián Vidovenec ju odovzdali Mgr. Márii Záborskej – bývalej dlhoročnej vedúcej niekoľkých astronomických krúžkov zriadených postupne vo viacerých základných školách v meste Nitra i okolitých obciach. Pre amatérsku astronómiu zapálila množstvo detí i mladých ľudí. Venovala svoj voľný čas výchove, vzdelávaniu a rozširovaniu vzdelanostného obzoru mladých záujemcov o astronómiu. Pre členov krúžkov i ostatných žiakov ZŠ organizovala exkurzie do hvezdární, prednášky aj besedy. Ako lektorka sa pravidelne zúčastňovala i na letných sústredueniach pre mladých astronómov.

Pri oceňovaní sme nezabudli ani na reprezentantov SR, ktorí získali cenné medaily na Medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky. Tá sa konala v auguste v indickom Mumbai. Za všetkých prišiel prebrať plakety náš najmladší zástupca, strieborný medailista, iba 15-ročný Peter Švrlo. Ostatní tohtoroční reprezentanti sa tejto slávnostnej chvíle nemohli zúčastniť z dôvodu, že maturovali v roku 2025 a následne od jesene študujú na Matematicko-fyzikálnej fakulte KU v Prahe.

Na záver festivalu bol premietnutý film MICKEY 17 natočený na motívy románu Edwarda Ashtona – MICKEY7.

Pozorovania astronomických objektov na oblohe zabezpečili pracovníci SÚH v Hurbanove.

Počas troch dní festival navštívilo 800 návštevníkov a 65 pozvaných hostí a účinkujúcich.

Kultúra pre školy

SÚH v rámci projektu Kultúra pre školy zrealizovala dve podujatia pre žiakov základných škôl: Festival astronómie v Prievidzi 11. septembra 2025, kde boli priebežne realizované prednášky a besedy o Mesiaci, pričom v priebehu celého dňa bolo zaevidovaných 772 účastníkov z 13 škôl. 15. októbra 2025 bolo v Piešťanoch zorganizované podujatie Ahoj, vesmír!“. Podujatia sa zúčastnilo 330 žiakov zo 4 škôl formou interaktívneho vzdelávacieho programu. Program viedla Mgr. Ľubomíra Hujsová, národná koordinátorka pre astronomické vzdelávanie. Deti sa s ňou vydali na dobrodružnú cestu naprieč vznikom vesmíru, spoznali teóriu Veľkého tresku a objavovali zákutia Slnecnej sústavy. Nechýbali ani atraktívne témy ako polárna žiara, supernovy či čierne diery, ktoré si získali pozornosť všetkých účastníkov. Starší žiaci sa okrem teoretickej časti zapojili aj do praktických aktivít na jednotlivých stanovištiach. Skladali 3D puzzle impaktných kráterov – na Zemi, Mesiaci či na Marse (v oblasti Valles Marineris), spoznávali súhvezdia, skladali modely planét a pozorovali objekty vo vesmíre rôznymi typmi ďalekohľadov.

Seminár „Prezentačné techniky pri popularizácii astronómie“

15. októbra 2025 sa konal Seminár „Prezentačné techniky pri popularizácii astronómie“ v priestoroch KSC Fontána v Piešťanoch. Okrem astronomickej verejnosti boli divákmi seminára aj žiaci v sprievode pedagógov 2. stupňa ZŠ M. R. Štefánika, ZŠ F. E. Scherera a SOŠ technickej z Piešťan. Prezentujúcimi počas seminára boli: Mgr. Ondrej Kamenský, Martin Vozár, RNDr. Igor Parnahaj, PhD., RNDr. Stanislav Kaniansky, Mgr. Peter Benkovič, RNDr. Matúš Kamenec, Mgr. Peter Mikloš. Celkový počet aktívnych účastníkov 31.

Astroseminár pre učiteľov

Dňa 11. decembra 2025 sa v priestoroch SÚH konal Astroseminár pre učiteľov. Seminár otvoril a prítomných privítal Mgr. Eduard Koči. Program seminára pozostával z dvoch odborných prednášok. Prednášku „Ahoj, Vesmír“ predniesla Mgr. Ľubomíra Hujsová. Bola zameraná na vedúcich krúžkov a učiteľov zaoberajúcich sa školopovinnou mládežou. Prednáška sa stretla s obrovským záujmom, čo sa prejavilo hlavne veľkým počtom otázok a dlhou diskusiou po prednáške. Prednášku Poznávanie tvaru Zeme predniesol Mgr. Peter Dolinský. Jej spoluautorom bola Aleš Nečas. Prednáška i predvedené prístroje prítomných zaujali, tiež po nej nasledovala

bohatá diskusia. Po krátkej prestávke, plnej plodných rozhovorov program pokračoval predstavením nových programov v digitálnom planetáriu.

Astroseminára pre učiteľov sa zúčastnilo 20 učiteľov z okresov Komárno, Nové Zámky, Bratislava a Nitra.

Popularizačné prezentácie pre verejnosť

Pracovníci SÚH sa zúčastnili výjazdových popularizačných podujatí pre verejnosť. Dňa 14. marca sa pracovníci SÚH Jozef Csipes a Štefan Mačanský zúčastnili výjazdu do ZŠ na Rozmarínovej ulici v Komárne. Bol nainštalovaný ďalekohľad Celestron C8, pozorovanie sa nekonalo, bol vysvetlený princíp ďalekohľadu a možnosti pozorovania v hurbanovskej hviezdárni. Prezentácie sa zúčastnilo 40 záujemcov.

Dňa 3. júna sa vo Waldorfskej triede, ZŠ Mostná Nové Zámky konalo večerné pozorovanie Mesiaca a diskusia na tému kozmológie, mimozemského života, časticovej fyziky a pozorovacej techniky, ktoré pripravil Jozef Csipes. Podujatia sa zúčastnilo 21 žiakov a 2 pedagógovia.

Dňa 5. augusta v Stredisku environmentálnej výchovy Dropie, Zemianska Olča pracovník SÚH Jozef Csipes predniesol prezentáciu s témou výskumu a poznania Mesiaca, jeho faktografických dát, pôsobenia na Zem a jej prírodu. Bol použitý nafukovací model Mesiaca Lunalón a ďalekohľad Celestron NexStar 8 SE. Podujatia sa zúčastnilo celkom 53 účastníkov zo Slovenska a Maďarska.

Čo vieš o hviezdach? (okresy, kraj, finále)

Vyhlasovateľom 35. ročníka celoslovenskej vedomostnej súťaže Čo vieš o hviezdach? bola SÚH. V celoslovenskej súťaži Čo vieš o hviezdach? sa súťaží v troch kategóriách. 1. kategória - žiaci základných škôl 4. – 6. ročník a 1. ročník osemročných –gymnazií; 2. kategória - žiaci základných škôl 7. – 9. ročník a 2. – 4. ročník osemročných gymnazií; 3. kategória - žiaci stredných škôl, gymnazií a 5. – 8. ročník osemročných gymnazií. Okresné a krajské kolá súťaže zabezpečujú príslušné okresné a krajské hviezdárne a astronomické zariadenia. Okresné kolo vedomostnej súťaže pre okres Komárno sa konalo v priestoroch SÚH Hurbanovo 18. marca 2025 a pre okres Nové Zámky 20. marca 2025. V okrese Komárno sa do súťaže zapojilo 15 súťažiacich, v okrese Nové Zámky súťažilo 22 súťažiacich. Obsahová náplň, príprava súťažných заданий a úloh, organizácia, evidencia súťažiacich prebiehala v mesiacoch február a marec. Súťažiaci, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach v každej kategórii, boli odmenení vecnými cenami a postúpili do krajského kola súťaže.

Krajské kolo vedomostnej súťaže pre Nitriansky kraj organizovala SÚH v spolupráci s Krajským osvetovým strediskom v Nitre. Konalo sa 30. apríla 2025 v Krajskom osvetovom stredisku v Nitre. Do krajského kola v Nitrianskom kraji z okresných kôl postúpili súťažiaci v počte: 1. kategória – 20 súťažiacich; 2. kategória – 19 súťažiacich; 3. kategória – 11 súťažiacich. Súťažiaci, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach v každej kategórii boli odmenení darčekomými poukazmi a postúpili do celoslovenského finále súťaže, kde podľa jej štatútu reprezentovali Nitriansky kraj. Obsahová náplň, príprava súťažných zadanií a úloh, organizácia, evidencia súťažiacich prebiehala v mesiacoch marec a apríl.

Celoslovenské finále 35. ročníka vedomostnej súťaže sa konalo v dňoch 10. – 12. júna 2025 v priestoroch Hvezdárne a planetária v Prešove. 10. júna súťažila 1. kategória; 11. júna súťažila 2. kategória a 12. júna súťažila 3. kategória. Prvé zasadnutie poroty sa konalo 9. júna 2025 v popoludňajších hodinách.

Do celoslovenského finále súťaže postúpili z každého kraja súťažiaci, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach krajského kola. V celoslovenskom finále súťaže súťažil nasledovný počet súťažiacich: 1. kategória – 23 súťažiacich; 2. kategória – 22 súťažiacich; 3. kategória – 21 súťažiacich.

Odborná porota pracovala v zložení, predseda poroty: RNDr. Ivan Dorotovič, CSc. (SÚH Hurbanovo); členovia poroty: doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD. (UPJŠ Košice); Mgr. Valentín Korinek (KHaP M. Hella v Žiari nad Hronom); Mgr. Viliam Kolivoška (HaP Prešov); RNDr. Roman Nagy, PhD. (FMFI UK Bratislava) a Mgr. Marián Vidovenec (SÚH Hurbanovo).

Víťazi na prvých troch miestach vo všetkých kategóriách boli odmenení vecnými cenami.

Súťažiaci, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach v každej kategórii získali vecné ceny a diplomy. Všetci súťažiaci dostali aj Osvedčenie o úspešnej účasti. Prvých šesť finalistov v každej kategórii dostalo možnosť zúčastniť sa na pobytovom podujatí, ktoré organizovala SÚH. V roku 2025 bolo na celom Slovensku zrealizovaných 57 okresných a 8 krajských kôl súťaže. Celkovo sa súťaže v rámci celého Slovenska zúčastnilo 710 súťažiacich.

Astronomická olympiáda

Vyhlasovateľom 19. ročníka Astronomickej olympiády (AO) bola SÚH a organizovala ju v spolupráci so Slovenskou astronomickou spoločnosťou pri Slovenskej akadémii vied. Regionálne kolo prebehlo 4. apríla 2025 súčasne na troch miestach a to v Krajskej hvezdárni a planetáriu Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom, v Hvezdárni a planetáriu v Prešove a v priestoroch SÚH.

AO okrem popularizácie astronómie slúžil aj ako hlavný nástroj na výber 5 reprezentantov, ktorí reprezentovali SR na Medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky (IOAA).

AO je určená pre školopovinnú a stredoškolskú mládež. Domáceho kola sa zúčastnilo 52 súťažiacich (20 ZŠ; 32 SŠ), pričom všetci splnili kritériá na účasť v regionálnom kole. Do celoštátneho kola postúpilo spolu 22 súťažiacich (10 ZŠ; 12 SŠ). Miestom konania celoslovenského kola (CK) AO boli priestory SÚH v Hurbanove v dňoch 5. až 7. mája 2025, kde účastníci riešili teoretické príklady, úlohu z dátovej analýzy a praktickú úlohu v planetáriu. Súťažné úlohy pripravili i do neskorých nočných hodín opravovali bývalí účastníci AO: Mgr. Jana Švrčková – UK Praha, Bc. Radovan Lascsák – UK Praha, Lukáš Hudák – UK Praha, Ondrej Juhás – UK Praha, Bc. Martin Okánik – University of Cambridge, Mgr. Jozef Lipták – UK Praha a Bc. Samuel Buranský (HaP Brno), ktorý mal pri realizácii CK AO mimoriadnu zásluhu. Predsedom komisie bol RNDr. Ladislav Hric, CSc. Zo strany SÚH súťaž zastrešoval Mgr. Eduard Koči.

Na základe získaných bodov sa 10 stredoškolákov stalo úspešnými riešiteľmi celoštátneho kola. Najlepší piati úspešní riešitelia kategórie SŠ boli vybraní, aby reprezentovali Slovensko na Medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky (IOAA). Úspešní riešitelia dostali možnosť zúčastniť sa pobytového podujatia a tiež prípravného sústredenia v priestoroch SÚH.

Vesmír očami detí

Vyhlasovateľom 40. ročníka výtvarnej súťaže Vesmír očami detí bola SÚH. Na okresných úrovniach ju zabezpečovali hvezdárne, okresné astronomické kabinety, centrá voľného času a regionálne osvetové strediská. Päť víťazných prác z každej kategórie okresných kôl postúpilo do celoslovenského finále.

Súťažilo sa v piatich kategóriách:

1. kategória - Materské školy
2. kategória - 1. – 4. ročník ZŠ
3. kategória - 5. – 9. ročník ZŠ
4. kategória - Základné umelecké školy - 1. – 4. ročník ZŠ a prípravné štúdium ZUŠ
5. kategória - Základné umelecké školy - 5. – 9. ročník ZŠ.

Z dôvodu absencie partnerskej inštitúcie, ktorá by zabezpečovala priebeh súťaže v Bratislave a v ďalších blízkyh okresoch (menované nižšie), organizuje tieto okresné kolá SÚH. Vyhodnotenie okresných kôl súťaže v okresoch Komárno, Nové Zámky, Dunajská Streda, Senec, Pezinok a v Bratislave sa konalo 9. apríla 2025 v priestoroch SÚH v Hurbanove.

V okrese Komárno sa súťaže zúčastnilo 11 materských škôl s počtom 103 prác, 22 základných škôl s počtom 287 prác, 4 základné umelecké školy s počtom 39 prác.

V okrese Nové Zámky sa súťaže zúčastnilo 7 materských škôl s počtom 76 prác, 32 základných škôl s počtom 324 prác, 4 základné umelecké školy s počtom 60 prác.

V okrese Dunajská Streda sa súťaže zúčastnilo 7 materských škôl s počtom 46 prác, 8 základných škôl s počtom 150 prác a 3 základné umelecké školy s počtom 25 prác.

V okrese Senec sa súťaže zúčastnilo 9 materských škôl s počtom 49 prác, 9 základných škôl s počtom 98 prác, 1 základná umelecká škola s počtom 9 prác.

V Bratislave sa súťaže zúčastnilo 28 materských škôl s počtom 211 prác, 34 základných škôl s počtom 458 prác, 7 základných umeleckých škôl s počtom 70 prác.

V okrese Pezinok sa súťaže zúčastnili 2 materské školy s počtom 14 prác, 11 základných škôl s počtom 152 prác, 2 základné umelecké školy s počtom 20 prác. Zo všetkých prác porota vybrala za každý okres 5 postupujúcich prác v každej kategórii, ktoré reprezentovali príslušný okres v celoslovenskom kole a v okrese Komárno aj 5 ocenených prác, ktoré nepostúpili do celoslovenského finále. Vo februári a v marci bolo vytriedených a pripravených pre hodnotenie poroty 2 191 prác.

Celoslovenské kolo sa uskutočnilo 15. mája 2025 na SÚH v Hurbanove. V celoslovenskom kole hodnotila odborná porota 1 850 prác, ktoré boli priebežne roztriedené a spracovávané v apríli a začiatkom mája. Do súťaže sa zapojilo 40 okresných organizátorov. Celkovo sa do súťaže zapojilo 74 okresov. Zapojili sa tiež školy určené pre Slovákov žijúcich v zahraničí z celého sveta, z nasledovných krajín: Anglicko, USA, Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Kanada, Chorvátsko.

Porota, ktorá pracovala v zložení Juraj Svitek (predseda; Nitriansky kraj), Alexandra Puchovská (člen; Bratislavský kraj), Lenka Svátková (člen; Trnavský kraj), ocenila v každej kategórii 15 prác. Autori víťazných prác boli ocenení diplomom a darčkovými poukážkami Panta Rhei a publikáciami, ktoré vydala SÚH. Ceny boli spolu s diplomom a publikáciami zaslané poštou na adresu školy v mesiacoch máj a jún. Celkovo sa do súťaže zapojilo približne 40 000 prác.

SÚH Hurbanovo v spolupráci s ISEIA – International Slovak Educational Institution and Association zabezpečila možnosť účasti v súťaži pre deti Slovákov žijúcich v zahraničí. V zahraničnom kole bolo hodnotených okolo 300 prác. Do súťaže sa zapojilo 10 centier, škôl pre Slovákov žijúcich v zahraničí: ZŠ Josip Kozarac Josipovec Punitovský, Chorvátsko, ZŠ kráľa Tomislava Našice, Chorvátsko, Slovenská škola Margaréta, Paríž, SiM Zvonček Mníchov Nemecko, Slovenský školský spolok SOVA Viedeň, Rakúsko, Vzdelávacie centrum

Včielka Brightone Anglicko, Slovenská škola Vancouver, Kanada, Slovenská škola CS School Bristol, Anglicko. Zahraničná porota zasadala v online priestore a vybrala v prvej kategórii 5 prác, v druhej kategórii 6 prác a v tretej kategórii 7 prác, ktoré postúpili do celoslovenského kola súťaže. Autori víťazných prác boli ocenení diplomom a vecnými cenami. V celoslovenskom kole získali tri zahraničné výtvarné práce mimoriadnu cenu, Cenu generálneho riaditeľa SÚH. Tieto práce boli ocenené diplomom a publikáciou Veľavravné vesmírne veršovanky venované vedychtivej verejnosti. Ceny boli spolu s diplomom odovzdané do MŠVVaM SR, odkiaľ si ich počas letných prázdnin prevzali zástupcovia ocenených škôl.

Medzinárodná súťaž Svet'me si na cestu...nie na hviezdy

Uzávierka 15. ročníka medzinárodnej fotografickej súťaže, ktorú vyhlásila SÚH v Hurbanove v spolupráci so Slovenským zväzom astronómov a Slovenskou astronomickou spoločnosťou pri Slovenskej akadémii vied, bola 4. novembra 2025. Porota v zložení RNDr. Pavol Rapavý (SAS; predseda poroty) Mgr. Peter Dolinský, Ing. Tomáš Dobrovodský (obaja SÚH), RNDr. Daniela Rapavá (SZA) a Miloš Obert (SZA) 18. novembra 2025 hodnotila 113 fotografií od 37 autorov. Práce boli rozdelené do 3 kategórií: Ako rozhodne nesvietiť (41 fotografií), Správne svetlo (18 fotografií), Variácie na tému svetlo a tma (52 fotografií). Prvé 3 miesta v každej kategórii boli finančne ocenené. Vyhodnotenie súťaže a víťazné fotografie boli uverejnené v časopise Kozmos 1/2026 a na stránkach vyhlasovateľov.

Astrofoto

47. ročníka medzinárodnej fotografickej súťaže Astrofoto 2024 sa zúčastnilo 36 autorov so 185 fotografiami. Súťaž bola určená všetkým amatérom a profesionálom v oblasti astronómie. Všetky kategórie boli bez vekového ohraničenia. Súťažné práce boli rozdelené do nasledovných tematických kategórií: Astronomické snímky – Astromaster (30 súťažných prác), Astronomické snímky (82 súťažných prác), Variácie na tému obloha – Astromaster (12 súťažných prác), Variácie na tému obloha (50 súťažných prác), Edukačná fotografia (15 súťažných prác). Na úspešnej práci poroty sa podieľal Mgr. Peter Dolinský za SÚH Hurbanovo, ktorý bol predsedom poroty. Členovia poroty boli: Ondrej Králik (astrofotograf), Mgr. Karol Petrik (HaP M.R. Štefánika, Hlohovec), RNDr. Pavol Rapavý (SZA) a Ladislav Vallach (TASR). Porota rozhodla v každej kategórii o prvých troch ocenených snímkach. Udelila ocenenie snímka roka, tiež vyzdvihla prácu mladého autora a udelila mu mimoriadne ocenenie. Porota tiež navrhla, aby sa snímka roka od autora Petra Juristu dostala na obálku 3. čísla časopisu Kozmos,

pričom bola uverejnená na zadnej obálke. Vyhodnotenie a všetky víťazné fotografie 47. ročníka fotografickej súťaže Astrofoto boli zverejnené v 3. čísle časopisu Kozmos a na stránkach organizátorov.

Zraz mladých astronómov Slovenska a Letné sústreďenie mladých astronómov Slovenska

Zraz mladých astronómov Slovenska (ZMAS) a Letné sústreďenie mladých astronómov Slovenska (LSMAS) sa konalo ako spoločné podujatie v dňoch 5. – 11. júla 2025 v priestoroch penziónu Roh v Lubinej. Boli určené predovšetkým finalistom vedomostnej súťaže „Čo vieš o hviezdach?“, úspešným riešiteľom finále Astronomickej olympiády a mládeži z radov záujemcov o astronómiu.

Program bol zameraný pracovne. Pozostával z teoretických aj praktických prednášok a prezentácií. Počas dňa sa vo voľnom čase konali rôzne súťaže a kvízy. Nočný program bol venovaný pozorovaniu a fotografovaniu oblohy. Nočný program zabezpečovali: Ing. Róbert Barsa a Mgr. Pavol Gajdoš, PhD. Vznikli niektoré veľmi pekné fotografie. V utorok sa konala celodenná turistická vychádzka. Prednášky, prezentácie a pozorovanie nočnej oblohy zabezpečili pracovníci SÚH a pozvaní hostia – RNDr. Stanislav Kaniansky, Ing. Róbert Barsa, doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD., Mgr. Pavol Gajdoš, PhD., Bc. Radovan Lascsák, Terézia Hanáková. Doc. Gális odprednášal trojicu kozmologických prednášok pod názvami „Kozmická inflácia“, „Hubblova konštanta“ a „Reliktové žiarenie“. Bc. Radovan Lascsák prednášal trojicu prednášok pod názvom „Príbeh rakety“. Okrem toho spolu s Teréziou Hanákovou pripravili aj program „Veľká šifrovačka“. Róbert Barsa sa vo svojej prednáške venoval astronomickej fotografii. Zaujímavá bola aj dvojica prednášok „Čo je hviezda“, ktoré prezentoval Radovan Lascsák. Pavol Gajdoš zas v prednáške s názvom „Pod južnou oblohou“ odpredzentoval svoje zážitky z Južnej Ameriky a okrem nej mal aj odbornú prednášku s názvom „Tvorba vlastnej panorámy do PC planetária“. Voľnočasové aktivity, kvízy, súťaže zabezpečili Stanislav Kaniansky (4-krát program „Zábavná astronómia“), Radovan Lascsák a Terézia Hanáková. Poslední traja menovaní sa venovali aj príprave súťažiacich na celosvetové finále Astronomickej olympiády, ktoré sa konalo 11. – 21. augusta 2025 v indickom Mumbai. Počas týždňa účastníci absolvovali 12 teoretických prednášok a prezentácií na rôzne astronomické témy, praktickú výučbu orientácie na nočnej oblohe, pozorovania a fotografovania objektov nočnej oblohy. Nočné pozorovania zabezpečili Stanislav Kaniansky, Pavol Gajdoš, Róbert Barsa, Jozef Csipes a Tomáš Dobrovodský.

Na podujatiach ZMAS a LSMAS sa zúčastnilo celkom 33 účastníkov.

Účasť reprezentačného tímu na medzinárodnom podujatí v zahraničí

Ako výstup postupovej súťaže Astronomická olympiáda bolo zabezpečenie účasti slovenského reprezentačného tímu na Medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky (IOAA), ktorej 18. ročník sa konal v meste Mumbai v Indii (11. – 21. august 2025). Na olympiádu bolo vyslaných 5 súťažiacich reprezentantov, 2 tímlídri (Mgr. Eduard Koči a RNDr. Ladislav Hric, CSc.) a 2 pozorovatelia (RNDr. Ivan Dorotovič, CSc. a Filip Závadský). Všetci tímlídri a pozorovatelia sa aktívne zúčastnili na prekladaní, opravovaní i moderovaní teoretických príkladov, praktických úloh aj dátovej analýzy. Reprezentačný tím SR získal jednu zlatú (Tomáš Kubrický), dve strieborné (Peter Švrlo a Patrik Prítrský), jednu bronzovú medailu (Mário Tlamka) a jedno čestné uznanie (Vladimír Slanina).

Krúžková činnosť

Astronomický krúžok pri SÚH v Hurbanove v prvom polroku 2025 navštevovalo 6 žiakov a uskutočnilo sa 14 stretnutí. Stretnutia boli realizované v dvoch skupinách, kde boli žiaci rozdelení podľa znalostí. Mladší žiaci boli 4 a staršie žiačky boli 2. V druhom polroku 2025 boli stretnutia realizované v rámci jednej skupiny. Celkový počet prihlásených žiakov je 6 a uskutočnilo sa 10 stretnutí.

Činnosť astronomického krúžku sa zamerala na vzdelávanie v oblasti astronómie, histórie astronómie, štúdium aktuálnych problematik a prípravu súťažiacich na vedomostné súťaže.

Zabezpečenie pracovných ciest k partnerským organizáciám a účasť na seminároch a konferenciách v zahraničí

Spolupráca so zahraničnými inštitúciami: Česká republika – Štefánikova hvězdárna hlavného mesta Prahy, Hvězdárna v Úpici, Hvězdárna a planetárium M. Koperníka v Brne a Hvězdárna v Úpici, AÚ AV ČR v Ondřejove, Sluneční sekce ČAS, Ekvádor – Astronomické observatórium v Quite, Kórejská republika (Južná Kórea) – KASI (Korea Astrophysical and Space Science Institute), Daejeon, Maďarsko – Konkolyho observatórium Budapešť, Hvezdáreň a planetárium M. Thege Konkolyho Budapešť, Gotthardovo astrofyzikálne observatórium Szombathely, Univerzitné stredisko ELTE Savaria Szombathely, Poľsko – Hvezdáreň a planetárium Olsztyn, Univerzita M. Kopernika v Toruni, Astronomické observatórium Univerzity vo Wroclavi, Space Science Institute, Akadémia vied Poľskej rep. Wroclaw, Švajčiarsko – ETH Zürich, projekt CALLISTO (rádiový spektrometer), USA – NASA, Greenbelt – spolupráca v rámci

medzinárodného programu ISWI (International Space Weather Initiative – medzinárodná iniciatíva pre kozmické počasie), USA – International Planetarium Society (IPS) – práce na pravidelnej aktualizácii databáz svetových planetárií.

Pokračovalo sa v dlhoročnej spolupráci s partnerskou organizáciou SONNE NETZ v Nemecku, ktorá je orientovaná na získavanie a výmenu údajov o aktivite pozorovanej v slnečnej fotosfére. Pokračuje sa vo vzájomnej výmene našich odborných publikácií.

Zamestnanec SÚH pokračoval v rámci oficiálnej dohody o vzájomnej spolupráci v kontaktoch s portugalskými inštitúciami Observatório Geofísico e Astronómico da Universidade de Coimbra (OGAUC) a CTS/UNINOVA, Instituto de Desenvolvimento de Novas Tecnologias – Centro da Robotica Inteligente/ CA3 – Softcomputing and Autonomous Agents Group Caparica. SÚH v Hurbanove je kolektívnym členom Európskej astronomickej spoločnosti (European Astronomical Society – EAS), v ktorej je jeden zamestnanec riadnym členom. Jeden zamestnanec je členom Európskej fyzikálnej spoločnosti (European Physical Society – EPS). Jeden zamestnanec je riadnym členom Medzinárodnej astronomickej únie (International Astronomical Union – IAU). Jeden zamestnanec je riadnym členom International Planetarium Society (IPS). Jeden zamestnanec je členom Národného komitétu SCOSTEP (Scientific Committee On Solar-Terrestrial Physics) a zároveň je predstaviteľom SR vo vedeckej disciplíne slnečná fyzika a kozmické počasie (Scientific Discipline Representative) v organizácii SCOSTEP a je členom jej organizačnej rady. Jeden zamestnanec je predsedom Národného komitétu COSPAR (Committee for Space Research). Jeden zamestnanec je národným koordinátorom ISWI (International Space Weather Initiative – Medzinárodná iniciatíva pre kozmické počasie) v Slovenskej republike. Jeden zamestnanec je členom komisie pre Vesmírny program EÚ (EUSPA) a zároveň delegátom SR v programovom výbore ESA pre vesmírnu bezpečnosť (SSA – S2P). SR sa stala pridruženým členom ESA 13. októbra 2022.

Účasť na zahraničných seminároch online formou:

29. 1. 2025 – ISWI Webinar: L. Alfonsi (Istituto Nazionale di Geofisica e Vulcanologia – INGV, Rím, Taliansko) - The importance of the polar regions to understand the magnetosphere-atmosphere coupling: the AGATA initiative, 1 účastník

7. 2. 2025 – ISWI steering committee meeting, Vienna, online, 1 účastník

26. 3. 2025 – ISWI Webinar: M. Savić (Institute of Physics Belgrade, Belehrad, Srbsko) - Cosmic Rays and Space Weather: Interactions and Implications, 1 účastník

28. 5. 2025 – ISWI Webinar: K. Sankarasubramanian (Indian Space Research Organisation – ISRO, Bengaluru, India) - Aditya-L1: A Solar and Heliospheric Observatory from India, 1 účast.

30. 7. 2025 – ISWI Webinar: B. Gallardo-Lacourt (NASA/GSFC, Greenbelt, USA) - From Discovery to Insight: Understanding STEVE and Its Relevance to Space Weather, 1 účastník.

24. 9. 2025 – ISWI Webinar: M. Dumbovic (Hvar Observatory, Faculty of Geodesy, University of Zagreb, Chorvátsko) - Challenges in understanding the evolution of CMEs from corona to heliosphere, 1 účastník

Súhrn

V kontrakte boli zadefinované nasledovné ciele a ich merateľné ukazovatele:

- poskytnúť stálu programovú ponuku pre verejnosť v planetáriu (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 7 500),
- pripraviť a uviesť 2 nové audiovizuálne programy do planetária (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 500),
- realizovať 3 špecializované kultúrno-osvetové podujatia (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 400),
- realizovať 1 workshop (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 40),
- realizovať 1 festival (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 600),
- realizovať 6 vzdelávacích podujatí (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 30 000), z toho: 3 postupové súťaže (merateľný ukazovateľ: počet účastníkov 29 900), 2 nepostupové súťaže (merateľný ukazovateľ: počet účastníkov 100) a 1 podujatie pre definovanú cieľovú skupinu (merateľný ukazovateľ: počet účastníkov 35),
- realizovať účasť reprezentačného tímu na medzinárodnom podujatí v zahraničí ako výstup postupovej súťaže (merateľný ukazovateľ: počet účastníkov 7),
- realizovať krúžkovú činnosť (merateľný ukazovateľ: počet účastníkov 10),
- zabezpečiť pracovné cesty k partnerským organizáciám a účasť na seminároch a konferenciách v zahraničí (merateľný ukazovateľ: nesleduje sa).

Zrealizované činnosti v zmysle stanovených cieľov a merateľných ukazovateľov:

- stála programová ponuka pre verejnosť v planetáriu s počtom návštevníkov 8653,
- boli uvedené 2 nové audiovizuálne programy do planetária s návštevnosťou 900 (kvalifikovaný odhad),
- boli realizované 10 špecializované kultúrno-osvetové podujatia s počtom návštevníkov 1 486,
- zrealizovali sa 3 workshopy s počtom účastníkov 59,
- bol zrealizovaný 1 festival s počtom návštevníkov 800,

- zrealizovalo sa 7 vzdelávacích podujatí s celkovým počtom účastníkov 30 899), z toho: 3 postupové súťaže s počtom účastníkov 30 759, 2 nepostupové súťaže s počtom účastníkov 74 a 2 podujatia pre definovanú cieľovú skupinu s počtom účastníkov 66,
- bola zrealizovaná účasť reprezentačného tímu na medzinárodnom podujatí v zahraničí ako výstup postupovej súťaže s počtom účastníkov 9,
- realizovala sa krúžková činnosť s počtom účastníkov 6,
- zabezpečili sa 4 pracovné cesty k partnerským organizáciám a účasť na seminároch a konferenciách v zahraničí v celkovom množstve 5 zamestnancov.

Všetky stanovené ciele a ukazovatele boli v oblasti prezentačnej a vzdelávacej činnosti pre verejnosť naplnené. Odchýlky od plánovaných merateľných ukazovateľov boli minimálne a nemali žiadny vplyv pre rozpočet organizácie.

Názov činnosti: Prezentačné a vzdelávacie aktivity pre verejnosť

Príloha č.: 3c

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****
600 Bežné výdavky	179 118,00	179 118,00	179 118,00	167 247,00	167 247,00	167 247,00	11 871,00	11 871,00		
08S	179 118,00	179 118,00	179 118,00	167 247,00	167 247,00	167 247,00	11 871,00	11 871,00		
z toho 0820 Kultúrne služby	179 118,00	179 118,00	179 118,00	167 247,00	167 247,00	167 247,00	11 871,00	11 871,00		
z toho 610 mzdy a platy	89 826,00	95 237,00	95 237,00	84 606,00	91 037,00	91 037,00	5 220,00	4 200,00		
0HU										
z toho 610 mzdy a platy										
0EK										
700 Kapitálové výdavky	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00				
08S										
Výdavky spolu	194 118,00	194 118,00	194 118,00	182 247,00	182 247,00	182 247,00	11 871,00	11 871,00		

d) Edičná a vydavateľská činnosť

Neperiodické publikácie

V roku 2025 vydala SÚH nasledovné publikácie:

Astronomická olympiáda 2025 (zbierka riešených úloh) v náklade 150 ks. Zbierku riešených úloh Astronomická olympiáda 2025 zostavil Bc. Radovan Lascsák. Obsahuje všetky úlohy, s ktorými sa účastníci jednotlivých kôl tohto ročníka Astronomickej olympiády mohli stretnúť. Ku všetkým úlohám sú priložené aj vzorové riešenia.

Astronomická ročenka 2026, ktorá vyšla v náklade 900 ks. Jej zostavovateľom a hlavným autorom je Mgr. Peter Zimnikoval. Patrí k tradičným publikáciám SÚH. Obsahuje základné časové a polohové údaje nebeských objektov od januára do decembra roka 2026. Sú v nej aktuálne informácie o pohyboch Slnka, Mesiaca, planét, ako aj o meteorických rojoch, kométach a trpasličích planétach, Galileiho mesiacoch, zatmeniach Slnka a Mesiaca, o zákrytoch hviezd a planét Mesiacom a pod. Publikácia obsahuje aj ďalšie odborné články.

Astronomický kalendár 2026 v náklade 2300 ks, tradičná neperiodická publikácia, ktorej zostavovateľom je Miloš Obert. Na jeho stránkach sú uvedené bohaté informácie o postavení planét, Mesiaca a Slnka na jednotlivé dni roka, pomocou ktorých sa i najširšia verejnosť dokáže orientovať na hviezdnej oblohe. Súčasťou týchto informácií sú údaje o fázach Mesiaca, vstupoch Slnka do znamení zvieratníka, maximách meteorických rojov, teplotných rekordov v jednotlivých mesiacoch roka za posledných 154 rokov. Pripomína výročia našich a svetových astronómov a fyzikov. Publikácia je ilustrovaná fotografiami zo súťaží organizovaných SÚH: Svietme si na cestu... nie na hviezdy a Astrofoto. Publikácia bola vydaná v spolupráci so Slovenským zväzom astronómov.

Spolu SÚH vydala 3 publikácie s celkovým nákladom 3 350 ks.

Sprievodné podujatia k vydaným titulom

V rámci podujatia Csereho dni, ktoré sa konalo 10. februára 2025 v Hlohovci bola verejnosti samotným autorom RNDr. Petrom Augustínom, MPH predstavená publikácia „Veľavravné vesmírne veršovanky venované vedychtivej verejnosti – Veveveveve“. Za SÚH sa podujatia zúčastnil Mgr. Eduard Koči.

V rámci propagácie vydavateľskej činnosti mala SÚH svoje zastúpenie na Žilinskom literárnom festivale, ktorý sa konal 18. – 21. septembra 2025. Mgr. Eduard Koči na ňom prezentoval profilové publikácie SÚH.

Periodická publikácia – dvojmesačník Kozmos

KOZMOS je populárno-vedecký astronomický časopis, ktorý vydáva SÚH. Prvé čísla vyšli v marci a októbri 1970. V roku 1971 začal vychádzať už ako dvojmesačník. Od konca roku 2021 je možné si časopis predplatiť aj v elektronickej podobe.

V roku 2025 bolo vydaných šesť čísel dvojmesačníka Kozmos. Najdôležitejšia zmena sa v udiala na poste šéfredaktora časopisu, kde Michala Ača, potom čo sa definitívne rozhodol pre odchod do dôchodku, od č. 1/2026 nahradila Mgr. Valéria Koszoruová.

Uskutočnilo sa šesť zasadnutí redakčnej rady časopisu (06.02.2025; 03.04.2025; 05.06.2025; 07.08.2025; 02.10.2025; 02.12.2025 – prebehli hybridnou formou), kde sa posudzovali jednotlivé príspevky do ďalšieho čísla, hodnotilo sa predošlé číslo, pričom sa riešili otázky ďalšieho skvalitňovania obsahovej i vizuálnej príťažlivosti časopisu. To vyústilo aj do úpravy grafiky časopisu, keď sa postupne v priebehu niekoľkých čísel odstránili lišty na okrajoch strán a získaný priestor bol využitý pre zväčšenie obrázkov a grafov, ako aj pre jemné zväčšenie písma. Z organizačných dôvodov sa od augusta presunulo miesto stretnutí redakčnej rady z Národného osvetového centra do priestorov Ústredia ľudovej umeleckej výroby.

Redakčná rada pracovala v zložení: RNDr. Ivan Dorotovič, CSc., doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD., doc. RNDr. Leonard Kornoš, PhD., RNDr. Jozef Kováč, PhD. RNDr. Roman Nagy, PhD., Mgr. Anna Pribullová, PhD., RNDr. Theodor Pribulla, CSc., RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Ján Rybák, CSc. Jej predsedom je doc. RNDr. Ján Svoreň, DrSc.

Poverení členovia redakčnej rady – odborní posudzovatelia (garanti) – spolu s redaktormi časopisu vopred korigovali každé nové číslo.

Časopis Kozmos patrí medzi prioritné oblasti činnosti SÚH. Pre zachovanie čitateľskej základne je nutné neustále vylepšovanie obsahovej aj grafickej kvality časopisu, ktoré idú ruka v ruku s vylepšovaním technickej vybavenosti redakcie. Náklad bol na úrovni 3 700 ks na číslo. Celkový náklad za rok 2025 bol 22 200 ks a distribuovaných bolo 16 330 ks.

V roku 2025 zostala čitateľská základňa oproti roku 2024 stabilizovaná.

SÚH v Hurbanove okrem vydávania časopisu Kozmos a neperiodických publikácií zverejňovala v masmédiách s celoslovenskou i regionálnou pôsobnosťou odborné a populárno-vedecké články. Uvedené práce informovali verejnosť o činnosti SÚH, propagovali jej edičné tituly a informovali o zaujímavostiach z astronómie, o významných astronomických úkazoch, o kozmonautike a o príbuzných vedných odboroch.

Pravidelne boli uvádzané informácie o aktivitách SÚH prostredníctvom lokálnej televízie Carisma a v lokálnych tlačových periodikách Delta (Komárno), Dunatáj (Komárno), My (Nitra, Nové Zámky) a Pravda.

29. 3. 2025 – Reportáž vo forme živých vstupov do vysielania RTVS Rádio Slovensko z programu Dňa hviezdárni a planetárií na Slovensku v SÚH Hurbanovo.

15. máj 2025 – Český rozhlas Pardubice Radioporadna K astronómii fotografa Petra Horálka privedly dvě srdcovky. Babička a Seč <https://www.mujirozhlas.cz/radioporadna/k-astronomii-fotografa-petra-horalka-privedly-dve-srdcovky-babicka-sec>.

26. august 2025 – správy o 11:00 priamy vstup v STVR: 24, E. Koči a I. Dorotovič – reportáž o IOAA 2025.

8. september 2025 – Teleráno v Markíze, E. Koči – reportáž o IOAA 2025.

16. september 2025 – Dobré ráno v TV JOJ, E. Koči – reportáž o IOAA 2025.

4. november 2025 – TV JOJ podcast o Medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky, E. Koči, <https://jojpodcast.podbean.com/e/astronomicka-olympiada/>.

4. decembra 2025 uverejnil srbský portál Astronomicky Magazin (www.astronomija.org.rs) článok o návšteve pedagógov z Gymnázia Jána Kollára v Báčskom Petrovci.

6. december 2025 – v relácii Hlubinami vesmíru v NOE TV vyzdvihol P. Horálek úspešnú spoluprácu so SÚH.

Pre lepšiu informovanosť verejnosti o dianí vo hviezdárni a o astronomických úkazoch SÚH prevádzkuje facebookovú stránku. K 31. decembru 2025 mala stránka viac ako 4 302 sledovateľov. Aj vďaka komunikácii týmto spôsobom SÚH zaznamenáva zvýšený záujem verejnosti o jej programovú ponuku.

SÚH prevádzkuje webovú stránku www.suh.sk. Pravidelne sa aktualizujú informácie pozorovacích programov (CALLISTO, fotogalérie, modifikovaný koronálny index, modifikovaný homogénny rad, slnečná aktivita a magnetické pole Zeme, protokoly pozorovaní slnečnej fotosféry, rádiové pozorovania meteorov), ako aj informácie o aktuálnom dianí na hviezdnej oblohe, ako napr. mapa Mesiaca, galérie fotografií a videí astronomických úkazov získaných pracovníkmi SÚH.

SÚH prevádzkuje aj stránku venovanú filmovému a astronomickému festivalu Astrofilm www.astrofilm.sk.

Súhrn

V kontrakte boli zadefinované nasledovné ciele a ich merateľné ukazovatele:

- vydať 3 neperiodické tituly (merateľný ukazovateľ: celkový náklad – počet kusov 3 000, počet kusov distribuovaných do predaja 2 000),
- realizovať 1 sprievodné podujatie k vydaným titulom (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 100),
- vydať 6 čísel periodického titulu (merateľný ukazovateľ: celkový náklad – počet kusov 21 000, počet predaných kusov 16 500).

Zrealizované činnosti v zmysle stanovených cieľov a merateľných ukazovateľov:

- boli vydané 3 neperiodické publikácie v celkovom náklade 3 350 kusov, distribuovaných bolo 3 000 kusov,
- bola zabezpečená účasť na sprievodných podujatiach k vydaným titulom v počte 3 s návštevnosťou 1000 (kvalifikovaný odhad), s počtom mediálnych ohlasov 2,
- bolo vydaných 6 čísel periodickej publikácie v celkovom náklade 21 900 a distribuovaných 16 000 výtlačkov.

Ciele a úlohy v oblasti edičnej a vydavateľskej činnosti boli zrealizované v plnej miere. V prípade výstupových ukazovateľov, ktoré boli nad rámec uvádzaný v kontrakte, boli realizované z vlastných príjmov, nemali negatívny vplyv na finančné prostriedky a prispeli k navýšeniu vlastných príjmov z ich predaja. Zároveň budú prispievať k navýšeniu vlastných príjmov z hlavnej činnosti z ich predaja aj v ďalších rokoch.

P r e h Ľ a d

čerpania výdavkov a plnenia príjmov podľa Kontraktu na rok 2025 za rok 2025

(v eurách)

Názov činnosti: Edičná a vydavateľská činnosť

Príloha č.: 3d

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****
600 Bežné výdavky	93 085,00	93 085,00	93 085,00	64 515,00	64 515,00	64 515,00	28 570,00	28 570,00		
08S	93 085,00	93 085,00	93 085,00	64 515,00	64 515,00	64 515,00	28 570,00	28 570,00		
z toho 0820 Kultúrne služby	93 085,00	93 085,00	93 085,00	64 515,00	64 515,00	64 515,00	28 570,00	28 570,00		
z toho 610 mzdy a platy	20 658,00	22 165,50	22 165,50	19 788,00	21 345,50	21 345,50	870,00	820,00		
0HU										
z toho 610 mzdy a platy										
0EK										
700 Kapitálové výdavky										
08S										
Výdavky spolu	93 085,00	93 085,00	93 085,00	64 515,00	64 515,00	64 515,00	28 570,00	28 570,00		

e) Metodická činnosť

V spolupráci so Strednou priemyselnou školou stavebnou v Hurbanove pokračoval v školskom roku 2024/2025 druhý ročník 27. cyklu Pomaturitného kvalifikačného štúdia astronómie.

Obsahovú stránku štúdia zabezpečuje SÚH. Uskutočnili sa nasledovné sústreduenia:

09. 01. – 11. 1. 2025 s počtom 23 odučených hodín;

13. 02. – 15. 02. 2025 s počtom 25 odučených hodín;

13. 03. – 15. 03. 2025 s počtom 27 odučených hodín;

10. 04. – 12. 04. 2025 s počtom 28 odučených hodín.

15. 05. – 16. 05. 2025 sa konalo záverečné sústreduenie s počtom 14 odučených hodín;

17. 05. 2025 – Praktická časť odbornej zložky.

Počas týchto sústreduení študenti absolvovali prednášky z predmetov: Astronomické prístroje a pozorovacie metódy, Meteorológia, Astrofyzika, Fyzika Slnecnej sústavy, Nebeská mechanika, Kozmológia a kozmogónia, Raketová technika a kozmonautika. Bolo odučených 117 hodín prednášok s priemernou účasťou 13,5 poslucháčov. Štúdium maturitnou skúškou úspešne ukončilo 13 poslucháčov (5. – 6. Júna 2025).

V septembri 2025 sa otvoril prvý ročník 28. cyklu Pomaturitného kvalifikačného štúdia astronómie. Obsahovú stránku štúdia opäť zabezpečuje SÚH. Uskutočnili sa nasledovné sústreduenia:

04. 09. – 06. 09. 2025 s počtom 21 odučených hodín;

02. 10. – 04.10. 2025 s počtom 23 odučených hodín;

06. 11. – 08. 11. 2025 s počtom 21 odučených hodín;

04. 12. – 06. 12. 2025 s počtom 19 odučených hodín.

Počas týchto sústreduení študenti absolvovali prednášky z predmetov: Astronomické prístroje a pozorovacie metódy, Sférická astronómia, Základy astronómie, Meteorológia, Vybrané kapitoly z matematiky, Vybrané kapitoly z fyziky, Základy výpočtovej techniky.

Bolo odprednášaných 84 hodín s priemernou účasťou 12 poslucháčov.

Porady riaditeľov a vedúcich organizačných útvarov astronomických zariadení SR

Porada sa konala v dňoch 14. – 15. októbra 2025 so začiatkom 14. októbra 2025 o 11.00 v priestoroch hotela Anne Mary v Piešťanoch. Zaoberala sa primárne problematikou postupových súťaží a negatívnym dopadom konsolidačných opatrení na ich organizáciu. Ďalej boli prejednané oblasti edičnej činnosti a koordinácie organizovaných podujatí. Na porade sa zúčastnilo 17 účastníkov.

Celoslovenská porada metodických pracovníkov hviezdární, planetárií a astronomických záujmových združení

Celoslovenská porada metodických pracovníkov sa konala v dňoch 15. – 16. októbra 2025 v priestoroch KSC Fontána a v priestoroch hotela Anne Mary v Piešťanoch. Poradu otvoril generálny riaditeľ SÚH, Mgr. Marián Vidovenec. Prítomným poďakoval za spoluprácu a informoval ich o dôsledkoch konsolidačných opatrení na financovanie a podporu podujatí a súťaží vyhlasovaných SÚH. Zdôraznil, že SÚH zo zákona vyplýva povinnosť financovať súťaže, vyzdvihol pozitíva financovania súťaží. Z dôvodu znižovania rozpočtu na postupové súťaže SÚH finančne podporí len krajské kolá vedomostnej súťaže „Čo vieš o hviezdach?“. Napriek nepriaznivej situácii požiadal prítomných, aby sa snažili udržať úroveň spolupráce astronomických zariadení na Slovensku.

Mgr. Eduard Koči vyhodnotil činnosť a spoluprácu hviezdární a planetárií v oblasti súťaží pre deti a dospelých a podujatí súvisiacich s popularizáciou astronómie v uplynulom roku. Informoval o skúsenostiach s realizáciou súťaží a podujatí v roku 2025. V krátkosti informoval o všetkých súťažiach, fotografických, výtvarných a vedomostných. Oznámil aký je plán putovnej výstavy VOD 2025. Ďalej informoval prítomných o pripravovaných podujatiach v roku 2026, ako sú Deň hviezdární a planetárií, ktorý celoslovensky koordinuje SÚH, Slniečny seminár, 100 hodín astronómie, Ženy a dievčatá v astronómii a Astrofilm.

V diskusii prítomní rokovali o aktualizácii štatútov súťaží (výtvarnej a vedomostnej), termínov súťaží a o spolupráci pri organizovaní celoslovenských podujatí, súťaží, seminárov, konferencií a festivalov v nasledujúcom roku. V závere sa Mgr. Eduard Koči poďakoval prítomným za spoluprácu.

Na celoslovenskej porade sa zúčastnilo celkom 32 účastníkov.

Súhrn

V kontrakte boli zadefinované nasledovné ciele a ich merateľné ukazovatele:

- realizovať 1 celoročný akreditovaný vzdelávací program v celkovom počte 200 prednášok (merateľný ukazovateľ: počet účastníkov 15),
- realizovať 2 konzultačné celoslovenské stretnutia (merateľný ukazovateľ: počet účastníkov 40).

Zrealizované činnosti v zmysle stanovených cieľov a merateľných ukazovateľov:

- realizoval sa 1 celoročný akreditovaný vzdelávací program v celkovom počte 210 prednášok pre 17 študentov,
- realizovali sa 2 konzultačné celoslovenské stretnutia s celkovým počet účastníkov 49.

Ciele a úlohy v oblasti metodickej činnosti boli zrealizované v plnej miere. V prípade výstupových ukazovateľov, ktoré boli nad rámec uvádzaný v kontrakte nemali negatívny vplyv na finančné prostriedky a prispeli k lepšej prezentácii SÚH.

Názov činnosti: Metodická činnosť

Príloha č.: 3e

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****
600 Bežné výdavky	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00				
08S	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00				
z toho 0820 Kultúrne služby	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00				
z toho 610 mzdy a platy										
0HU										
z toho 610 mzdy a platy										
0EK										
700 Kapitálové výdavky										
08S										
Výdavky spolu	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00				

f) Výskumná činnosť

V roku 2025 SÚH realizovala 7 vedecko-výskumných aktivít.

1. Zakresľovanie Slnka a vyhodnotenie denného Wolfvho čísla,
2. Vizuálne a digitálne (CCD kamera Astropix) pozorovanie a zaznamenávanie slnečných spektier pomocou horizontálneho slnečného ďalekohľadu so spektrografom vo vybraných spektrálnych čiarach, meranie toku kontinua v oblasti Balmerovho skoku počas slnečných erupcií,
3. Sledovanie úrovne EUV žiarenia Slnka a určovanie modifikovaného koronálneho indexu i modifikovaného homogénneho radu intenzít zelenej koróny,
4. Pozorovanie a digitálne záznamy slnečnej chromosféry a protuberancií,
5. Pozorovanie slnečných rádiových vzplanutí,
6. Nepretržité rádiové pozorovanie meteorov a video registrácia bolidov,
7. Astrometrické a fotometrické pozorovania

SÚH realizovala dva výstupy vedecko-výskumnej činnosti pre verejnosť:

1. Fotografovanie objektov nočnej oblohy
2. Pravidelné verejné pozorovania pre exkurzie a pozorovania aktuálnych astronomických úkazov

Zakresľovanie Slnka a vyhodnotenie denného Wolfvho čísla

Za priaznivých pozorovacích podmienok sa zakresľovala slnečná fotosféra. Za okulárom astronomického ďalekohľadu R-Coudé (150/2250) je umiestnená projekčná plocha, na ktorú sa premieta obraz Slnka o priemere 250 mm. Obraz sa zakresľuje na štandardný protokol, kde sa zaznamenáva okamžitý stav slnečnej aktivity. Kresby sa denne vyhodnocujú. Určuje sa počet škvŕn, počet skupín, relatívne číslo slnečných škvŕn, fakulové polia, klasifikujú sa skupiny slnečných škvŕn podľa medzinárodnej Zürišskej klasifikácie a určujú sa heliografické súradnice skupín slnečných škvŕn, indexy slnečnej aktivity (Pettisov index, Beckove číslo, CV hodnota). Naše údaje sú pravidelne uverejňované v bulletine: New Sunspot Indices Bulletin (Rakúsko). Počas pozorovania sa zaznamenáva kvalita premietaného obrazu Slnka a pozorovacie podmienky.

Údaje o pozorovaní sa mesačne zasielali na Hvezdáreň v Prešove (Bulletin 2025 o pozorovaní Slnka na Slovensku), Hvezdáreň vo Valašskom Meziříčí a do astronomickej organizácie pozorovateľov Slnka v Nemecku – SONNE – Mitteilungsblatt der Amateursoronnenbeobachter.

Denne sa údaje o pozorovaní zasielali online formulárom do medzinárodného centra Sunspot Index and Long-term Solar Observations (SILSO) v Bruseli, <http://www.sidc.be/silso/>.

Vyhodnotené kresby slnečnej fotosféry a relatívne číslo slnečných škvŕn sa denne uverejňujú na internetovej stránke <https://www.kozmos-online.sk/obs/aktivita/aktivita.htm> a sú súčasťou databázy prístupnej širokej odbornej a vedeckej verejnosti.

Počas roka 2025 sa urobilo 174 kresieb slnečnej fotosféry.

Vizuálne a digitálne (CCD kamera Astropix 1.4) pozorovanie a zaznamenávanie slnečných spektier pomocou horizontálneho slnečného d'alekohľadu so spektrografom vo vybraných spektrálnych čiarach, meranie toku kontinua v oblasti Balnerovho skoku počas slnečných erupcií

Pokračovalo sa v priebežnom dopĺňaní dátového súboru „Pozorovanie aktívnych a pokojných oblastí v H-alfa čiare, NaII a FeI 630,2 nm“. Pomocou kamery Astropix 1.4 sa snímala v spektrálnej čiare H-alfa v 3. ráde spektra vybraná aktívna oblasť a k nej blízka pokojná oblasť v slnečnej atmosfére. Bolo získaných 43 sérií digitálnych záznamov spektier (spolu 2580 záznamov). V každej sérii bola exponovaná oblasť mimo vybranej aktívnej oblasti a následne bola exponovaná pohybujúca sa aktívna oblasť na štrbine spektrografu. Boli vykonávané pozorovania pomocou image selektora a spektrometra za účelom registrácie Balnerovho kontinua počas slnečných erupcií. Bolo vykonaných 78 záznamov obrazu Slnka.

Sledovanie úrovne EUV žiarenie Slnka a určovanie modifikovaného koronálneho indexu modifikovaného homogénneho radu intenzít slnečnej koróny

- Modifikovaný koronálny index slnečnej aktivity

Vypočítaval sa modifikovaný koronálny index slnečnej aktivity (MCI), ktorý je do roku 1995 odvodený z koronálneho indexu slnečnej aktivity (CI) a od roku 1996 je odvodený z merania spektrometra Solar Extreme Ultraviolet Experiment (SEE) na družici TIMED (Thermosphere Ionosphere Mesosphere Energetics and Dynamics). Tento prístroj meria aj žiarivý výkon Slnka v pásme 27 – 34 nm. Merania sú vykonávané počas 3-minútových intervalov pri každom obehu družice TIMED, ktorý trvá 97 minút. Pre výpočet MCI sú použité trojminútové priemery údajov zo spektrometra SEE.

MCI bol navrhnutý na predĺženie radu CI pomocou družicových pozorovaní. Pôvodne sme na tento účel používali dáta z prístroja CELIAS/SOHO, neskôr ešte aj z prístrojov TIMED a SORCE. Nevýhodou týchto dát je premenná kalibrácia následkom starnutia zariadení. Novšie

prístroje sú v tomto ohľade dokonalejšie. Preto sme sa rozhodli od r. 2019 používať dáta z prístroja AIA211/SDO.

Korelačný koeficient pre denné dáta MCI a AIA211 za obdobie 2011 – 2015 dosiahol hodnotu 0,96. Pre porovnanie (a ďalšie použitie) slúži priemerná intenzita všetkých pixelov na obrázku 211. Je uvedená v hlavičke súboru *.fit (header) s označením DATAMEAN.

Takto sú spracované všetky dáta od začiatku roku 2011. Vypočítaný denný modifikovaný koronálny index slnečnej aktivity je publikovaný priebežne na internetovej stránke

<https://www.kozmos-online.sk/slnko/modifikovany-koronalny-index-modified-coronal-index/>

- ***Modifikovaný homogénny rad (MHR) intenzít slnečnej koróny***

Vypočítaval sa modifikovaný homogénny rad (MHR) intenzít slnečnej koróny, ktorý sa zostavoval v Astronomickom ústave Slovenskej akadémie vied (AsÚ SAV) do roku 2008.

Ako náhradu za meranie intenzít emisnej čiary koróny 530,3 nm okolo slnečného limbu sa vybrali obrázky Slnka v čiare FeXIV (21,1 nm), ktoré od roku 2010 získava prístroj AIA na družici SDO (údaje z jedného obrázka denne). V predchádzajúcom období boli využívané obrázky z družice SOHO, pričom pre nahradenie týchto obrázkov pozorovaniami z družice SDO boli vykonané krížové korelácie MHR získaného z pozorovaní zo SOHO a SDO.

Vypočítaný denný modifikovaný homogénny rad intenzít slnečnej koróny je publikovaný priebežne na internetovej stránke

<https://www.kozmos-online.sk/slnko/modifikovany-homogenny-rad-modified-homogeneous-data-set/>

Pozorovanie a digitálne záznamy slnečnej chromosféry a protuberancií

Do októbra 2020 boli vykonané pravidelné pozorovania protuberancií pomocou koronografu 90/1250/3750 a digitálnym fotoaparátom CANON. Archív získaných fotografií je dostupný na internetovej stránke SÚH <https://www.kozmos-online.sk/obs/aktivita/archivo.htm>

V roku 2023 boli pravidelne vykonávané pozorovania protuberancií a chromosféry Slnka pomocou slnečného ďalekohľadu H- alfa LUNT 100 mm, H-alfa filter - pološírka priepustnosti 0,7A, ktorý je inštalovaný na spoločnej montáži s ďalekohľadom R-Coudé v južnej kupole historickej budovy. Bolo získaných 134 snímok protuberancií a 135 snímok disku chromosféry Slnka kamerou ZWO ASI 1 600 MM PRO. Snímky sú uverejnené na internetovej stránke

<https://www.kozmos-online.sk/obs/aktivita/archochromdisk.htm>

<https://www.kozmos-online.sk/obs/aktivita/archochromprotub.htm>

Pozorovanie slnečných rádiových vzplanutí

Slnečné rádiové vzplanutia sa registrujú spektrometrom CALLISTO, ktorý bol inštalovaný v SÚH v rámci medzinárodného programu ISWI v roku 2011, na frekvenčnom rozsahu 45 – 200 MHz. Pozorovania sa vykonávajú v 15-minútových intervaloch a rádiové spektroheliogramy vo formáte FITS sa automaticky odosielať na server v ETH, Zürich, Švajčiarsko. Archív pozorovaní z celého sveta možno nájsť na adrese:

<http://soleil.i4ds.ch/solarradio/callistoQuicklooks/>

Registrácia je nepretržitá, vyskytujú sa len krátkodobé výpadky z technických príčin.

Nepretržité rádiové pozorovanie meteorov a video registrácia bolidov

Pokračuje nepretržitá registrácia ozvien rádiových vln (frekvencia 143 MHz) od stôp meteorov. Aparatúra pozostáva z prijímacej antény, SDR a počítača s registračným programom. Zariadenie slúži na neustály monitoring aktivity sporadických aj rojových meteorov počas 24 hodín denne a sú tak jedným zo zdrojov základných informácií o meteoroch. Získané údaje budú použité na vedecké a popularizačné účely. Mesačný priebeh ozvien je pravidelne zverejňovaný na webovej stránke SÚH. Video registráciu realizujeme pomocou CCTV kamery a počítačov s registračným softvérom. Vybrané bolidy sú zverejňované na webovej stránke SÚH.

Pokračovala registrácia videometeorov celooblohovej kamery typu AllSky7 so siedmimi kamerami, ktorá registruje meteory s jasnosťou do 4. magnitúdy. Vybrané bolidy sú zverejňované na webovej stránke <https://www.allsky7.net/#archive>.

Experimentálne bola spustená registrácia infrazvuku blízkych bolidov prístrojom INFILTEC INFRA-20LED.

Astrometrické a fotometrické pozorovania

Bol zrealizovaný záznam priebehu zákrytu Venuše Mesiacom dňa 19. 9. 2025, ktorý nastal za bieleho dňa.

Výstupy vedecko-výskumnej činnosti pre verejnosť:

Fotografovanie objektov nočnej oblohy a vyhotovovanie videozáznamov bolidov

Priebežne boli fotografované Slnko a rôzne objekty a úkazy na dennej i nočnej oblohe a vyhotovovali sa videozáznamy bolidov. Výber fotografií a videozáznamov je uverejnený na internetovej a facebookovej stránke SÚH.

Pravidelné verejné pozorovania pre exkurzie a pozorovania aktuálnych astronomických úkazov

Dňa 29. 3. 2025 nastalo čiastočné zatmenie Slnka, ktoré bolo pozorovateľné aj z nášho územia. Kvôli nepriaznivému počasiu nebolo možné naplánované pozorovanie čiastočného zatmenia Slnka, preto sa v priestoroch múzea M. T. Konkolyho konala pre návštevníkov počas Dňa hviezdárni a planetárií projekcia internetového vysielania z pozorovania tohto úkazu z Dánska. Podujatie zdokumentovala TV JOJ.

Dňa 19. 9. 2025 bolo verejné pozorovanie zákrytu Venuše Mesiacom. Pozorovania sa zúčastnilo 6 návštevníkov a bol zrealizovaný záznam priebehu zákrytu.

Exkurzie pre verejnosť v historickej budove SÚH a pozorovanie pomocou ďalekohľadu HDN 400 sa konali každý piatok vo večerných hodinách, kde je pre návštevníkov v prípade priaznivého počasia umožnené pozorovanie objektov nočnej oblohy. V Heyde kupole sa vykonávali pozorovania Slnka metódou projekcie pomocou refraktora s priemerom objektívu 105 mm pre školské exkurzie a pre verejnosť.

Návštevníkom boli poskytnuté kvalitné a presné informácie o vesmírnych objektoch a o problematike pozorovacej techniky všeobecne.

Príspevky, odborné a vedecké články

Pracovníci SÚH v roku 2025 priebežne informovali o svojich aktivitách na vedeckých konferenciách, v zborníkoch a časopisoch nasledovne:

- práce zaslané do tlače v počte 4,
- publikované práce v počte 24,
- prezentované práce vo forme prednášky alebo posteru v počte 1.

Zoznam prác zaslaných do tlače:

P. Dolinský: Tvar zeme (1. časť), Kozmos 1/2026

I. Dorotovič: Slnčný cyklus aktivity – ako dobre ho poznáme? (4. – 2. časť): Slnčné búrky, geomagnetická aktivita a kozmické žiarenie, Kozmos 1/2026

I. Dorotovič: European Space Weather Week (ESWW) 2025 vo Švédsku, Kozmos 1/2026

I. Dorotovič: Neuveriteľná oddanosť astronóma slnečným škvrnám, Kozmos 1/2026

Zoznam publikovaných a prezentovaných prác:

F. Valach, E. Koči: Estimating geomagnetic variations produced by a field-aligned current at middle latitudes. In: 16th International Conference of J. Selye University, 2024 Section of Economics, Mathematics and Informatics, Komárno: J. Selye University

F. Valach, M. Revallo, E. Koči: Auroral-oval activity during the intense magnetic storm of May 2024 – Overcoming the underestimation of the AE index. *Advances in Space Research*. (2025).

F. Valach, M. Váczyová, E. Koči: Variations in the magnetic declination at mid-latitude European stations during the Carrington-like event on 29 October 2003. In *Annales Geophysicae* (Vol. 43, No. 2, pp. 441-445). Göttingen, Germany: Copernicus Publications. (2025).

E. Koči, F. Valach: A sign of the dayside current wedge in geomagnetic observations at Stará Ďala (present-day Hurbanovo) on 16 April 1938. *Contributions to Geophysics and Geodesy* 55.3 (2025): 297-311.

E. Koči, I. Dorotovič, M. Revallo, F. Valach: Understanding the May 2024 magnetic storm – interplanetary origins and limitations of standard AE index computation, *European Space Weather Week (ESWW)*, 27. – 31. októbra 2025, Umeå, Švédsko, posterová prezentácia.

I. Dorotovič: Slnečná aktivita, Kozmos 1-6/2025 (6 článkov)

I. Dorotovič: Parkerova slnečná sonda prekonala vlastný rekord, Kozmos 1/2025

I. Dorotovič: PROBA-3: revolúcia v pozorovaniach úplných zatmení Slnka, Kozmos 1/2025

I. Dorotovič: Slnečný cyklus aktivity – ako dobre ho poznáme? (1.): Objav cyklu slnečnej aktivity, Kozmos 2/2025

I. Dorotovič: Aké bežné sú „supererupcie“ na Slnku a na jemu podobných hviezdach?, Kozmos 2/2025

I. Dorotovič: Je už po maxime 25. slnečného cyklu?, Kozmos 2/2025

I. Dorotovič: Nový vesmírny koronograf, Kozmos 2/2025

I. Dorotovič: Geomagnetická búrka môže ovplyvniť aj prácu farmárov, Kozmos 2/2025

I. Dorotovič: Slnečný cyklus aktivity – ako dobre ho poznáme? (2.): Objav magnetických polí v škvrnách, Kozmos 3/2025

I. Dorotovič: Fúzne reaktory by sa „onedlho“ mohli stať komerčnou realitou, Kozmos 3/2025

I. Dorotovič: Slnečný cyklus aktivity – ako dobre ho poznáme? (3. – 1. časť): Teórie vzniku slnečných magnetických polí a samotného cyklu slnečnej aktivity, Kozmos 4/2025

I. Dorotovič: Slniečny cyklus aktivity – jako dobře ho poznáme? (3. – 2. část): Teorie vzniku slnečných magnetických polí a samotného cyklu slnečné aktivity, Kozmos 4/2025

I. Dorotovič: Najväčší Forbushov pokles kozmického žiarenia za ostatných viac ako 20 rokov, Kozmos 5/2025

I. Dorotovič: Nedávne úspechy sondy Solar Orbiter, Kozmos 5/2025

I. Dorotovič: Slniečny cyklus aktivity – jako dobře ho poznáme? (4. – 1. část): Indexy charakterizujúce rôzne prejavy slnečnej aktivity, Kozmos 6/2025

E. Koči: Tri dni na Astrofilme v Piešťanoch, Kozmos 6/2025

Zahraničné pracovné cesty a účasť na seminároch a konferenciách v zahraničí

Jeden zamestnanec sa 7. februára 2025 zúčastnil online formou zasadnutia ISWI (International Space Weather Initiative – medzinárodná iniciatíva pre kozmické počasie) Steering Committee Meeting vo Vienna International Centre (Viedeň, Rakúsko), kde prezentoval ako národný koordinátor SR v ISWI výskumné a pozorovateľské výstupy SR v oblasti kozmického počasia.

Jeden zamestnanec sa v dňoch 27. – 31. októbra 2025 zúčastnil konferencie European Space Weather Week (Umeå, Švédsko), kde prezentoval poster: E. Koči, I. Dorotovič, M. Revallo, F. Valach: Understanding the May 2024 magnetic storm – interplanetary origins and limitations of standard AE index computation. Je to podujatie, ktoré je organizované ročne vždy v inej európskej krajine a účelom je spolupráca komunity odborníkov v oblasti vesmírneho počasia a vesmírnej klímy.

Spoluorganizované vedecké podujatia

SÚH sa podieľala na organizovaní podujatia Csereho dni, ktorých hlavným organizátorom je Hvezdáreň a planetárium M. R. Štefánika v Hlohovci. Konalo sa 10. februára 2025 v Hlohovci.

**Tabuľkový prehľad pravidelných pozorovacích činností vedecko-výskumného oddelenia
SÚH za rok 2025**

Mesiac	R- Coude kresby	HSFA		H α - Lunt 80	
		dni	hod.	Chromosféra disk	Chromosféra protuberancie
Január	10	-	-	6	5
Február	14	-	-	11	11
Marec	17	7	19	13	13
Apríl	15	11	39	12	12
Máj	13	7	25	9	9
Jún	20	18	70	20	20
Júl	19	5	18	14	14
August	19	11	43	15	15
September	15	12	35	12	12
Október	18	6	16	12	12
November	8	3	6	8	8
December	6	-	-	3	3
Spolu	174	80	271	135	134

Súhrn

V kontrakte boli zadefinované nasledovné ciele a ich merateľné ukazovatele:

- realizovať 550 meraní a pozorovaní v rámci 7 vedecko-výskumných aktivít (merateľný ukazovateľ: nesleduje sa),
- zabezpečiť publikovanie výskumných výstupov (merateľný ukazovateľ: počet publikovaných výstupov 15, počet citácií 3),
- zabezpečiť 6 prezentácií na odborných podujatiach (merateľný ukazovateľ: počet návštevníkov 200),
- zabezpečiť zahraničné pracovné cesty a účasť na seminároch a konferenciách v zahraničí (merateľný ukazovateľ: počet 2, počet účastníkov 2),
- podieľať sa na spoluorganizovaní 1 vedeckého podujatia (merateľný ukazovateľ: 25 účastníkov).

Zrealizované činnosti v zmysle stanovených cieľov a merateľných ukazovateľov:

- bolo zrealizovaných 523 meraní a pozorovaní v rámci 7 vedecko-výskumných aktivít
- počet publikovaných výskumných výstupov bol 24 s počtom 12 citácií,
- zabezpečila sa 1 prezentácia na odbornom podujatí s počtom účastníkov 450,
- boli zabezpečené 3 zahraničné pracovné cesty a účasť na seminároch a konferenciách v zahraničí v počte 4 účastníkov,
- SÚH sa podieľala na spoluorganizovaní 1 vedeckého podujatia s počtom účastníkov 25 (kvalifikovaný odhad).

Ciele a úlohy v oblasti vedecko-výskumnej činnosti boli zrealizované v plnej miere pre základný výskum a merania a tiež pri ich publikovaní. Prezentovanie na odborných podujatiach je závislé od vonkajších faktorov, kde nie všetky podujatia na ktorých boli plánované prezentácie sa zrealizovali. Z hľadiska finančného krytia vedecko-výskumnej činnosti boli ciele naplnené.

Názov činnosti: Výskumná činnosť

Príloha č.: 3f

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****
600 Bežné výdavky	101 811,00	101 811,00	101 811,00	94 693,00	94 693,00	94 693,00	7 118,00	7 118,00		
08S	97 311,00	97 311,00	97 311,00	90 193,00	90 193,00	90 193,00	7 118,00	7 118,00		
z toho 0820 Kultúrne služby	97 311,00	97 311,00	97 311,00	90 193,00	90 193,00	90 193,00	7 118,00	7 118,00		
z toho 610 mzdy a platy	69 372,00	66 855,00	66 855,00	65 892,00	63 575,00	63 575,00	3 480,00	3 280,00		
0HU	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00				
z toho 610 mzdy a platy										
0EK										
700 Kapitálové výdavky										
08S										
Výdavky spolu	101 811,00	101 811,00	101 811,00	94 693,00	94 693,00	94 693,00	7 118,00	7 118,00		

g) Správa a prevádzka nehnuteľného majetku

- zabezpečiť celoročnú údržbu, správu a prevádzku objektov,
- zabezpečiť stavebnú a investičnú činnosť,

Zabezpečovala sa celoročná prevádzka 5 nehnuteľností (budov), ktoré má SÚH v správe. Zároveň sa zabezpečovala pravidelná údržba priľahlých pozemkov, Parku pri hvezdárni, ktorý je chráneným areálom vo výmere 2 ha.

V roku 2025 nebola zrealizovaná žiadna investičná aktivita.

Názov činnosti: Správa a prevádzka nehnuteľného majetku

Príloha č.: 3g

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****
600 Bežné výdavky	148 082,00	148 082,00	148 082,00	132 281,00	132 281,00	132 281,00	15 801,00	15 801,00		
08S	148 082,00	148 082,00	148 082,00	132 281,00	132 281,00	132 281,00	15 801,00	15 801,00		
z toho 0820 Kultúrne služby	148 082,00	148 082,00	148 082,00	132 281,00	132 281,00	132 281,00	15 801,00	15 801,00		
z toho 610 mzdy a platy	69 792,00	75 627,00	75 627,00	65 442,00	71 527,00	71 527,00	4 350,00	4 100,00		
0HU										
z toho 610 mzdy a platy										
0EK										
700 Kapitálové výdavky										
08S										
Výdavky spolu	148 082,00	148 082,00	148 082,00	132 281,00	132 281,00	132 281,00	15 801,00	15 801,00		

h) Prevádzková réžia

- zabezpečiť riadenie ľudských zdrojov,
- zabezpečiť riadenie a ekonomickú agendu v súvislosti s prevádzkou a hlavnou činnosťou organizácie,

Manažérska činnosť sa vykonávala v roku 2025 priebežne, v odbore hospodárskeho plánovania, prevádzkového plánovania, mzdovej politiky, účtovníctva, hospodárenia s pridelenými rozpočtovými a finančnými prostriedkami na úseku správy.

Vynakladali sa materiálové náklady na zabezpečenie chodu organizácie:

- náklady na správu a prevádzku organizácie,
- materiálové náklady,
- mzdové výdavky kmeňových zamestnancov,
- opravy a údržba budov,
- náklady na elektrickú energiu a plyn,
- všeobecné služby,
- náklady na informatiku a štatistiku.

SÚH vedie informačný systém a plní funkciu informačného strediska v oblasti svojej pôsobnosti. Podľa požiadaviek MK SR sa priebežne vypracúvali podkladové materiály z oblasti informatiky.

Názov činnosti: Prevádzková réžia

Príloha č.: 3h

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie									
	výdavky celkom			z prostriedkov ŠR			z tržieb a výnosov		z iných zdrojov	
	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	upravený *****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****	kontrakt ****	skutoč. *****
600 Bežné výdavky	249 109,00	272 057,00	272 057,00	231 039,00	264 714,00	264 714,00	18 070,00	7 343,00		
08S	225 109,00	248 057,00	248 057,00	207 039,00	240 714,00	240 714,00	18 070,00	7 343,00		
z toho 0820 Kultúrne služby	225 109,00	248 057,00	248 057,00	207 039,00	240 714,00	240 714,00	18 070,00	7 343,00		
z toho 610 mzdy a platy	113 234,00	119 253,50	119 253,50	108 024,00	114 333,50	114 333,50	5 210,00	4 920,00		
0HU										
z toho 610 mzdy a platy										
0EK	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00				
700 Kapitálové výdavky										
08S										
Výdavky spolu	249 109,00	272 057,00	272 057,00	231 039,00	264 714,00	264 714,00	18 070,00	7 343,00		

1. 4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

Činnosť SÚH sa v roku 2025 vykonávala v súlade s kontraktom a bola zameraná na nasledovné oblasti:

- a) Múzejná činnosť – Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho,
- b) Výstavná činnosť,
- c) Prezentačné a vzdelávacie aktivity pre verejnosť,
- d) Edičná a vydavateľská činnosť,
- e) Metodická činnosť,
- f) Výskumná činnosť,
- g) Správa a prevádzka nehnuteľného majetku,
- h) Prevádzková réžia.

(EUR)

Činnosti/produkty organizácie:	Náklady * na činnosť /produkty celkom	Náklady kryté z:		
		Bežného transferu	Tržieb a výnosov	Iných zdrojov **
A	1	2	3	4
Múzejná činnosť – Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho	20 602	19 782	820	-
Výstavná činnosť	1 000	1 000	-	-
Prezentačné a vzdelávacie aktivity pre verejnosť	194 118	182 247	11 871	-
Edičná a vydavateľská činnosť	93 085	64 515	28 570	-
Metodická činnosť	3 000	3 000	-	-
Výskumná činnosť	101 811	94 693	7 118	-
Správa a prevádzka nehnuteľného majetku	148 082	132 281	15 801	-
Prevádzková réžia	272 057	264 714	7 343	

Všetky činnosti organizácie majú stály charakter a neplánuje sa ich ukončenie.

1. 5. Rozpočet organizácie

Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu

SÚH mala na rok 2025 schválený príspevok na činnosť vo výške 710 807 EUR. Uvedený príspevok sa v priebehu roka 2025 upravoval na základe zmeny záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu – bežné výdavky, kapitálové výdavky. Celková výška pridelených finančných prostriedkov v roku 2025, ktorú čerpala organizácia bola vo výške 747 666,34 EUR. Na základe rozpisu záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2025 mala organizácia stanovené záväzné ukazovatele nasledovne:

Rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2025

08S0107 - Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra

08. 2. 0 - Kultúrne služby

08. 5. 0 - Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

1. Program 08S0107-Bežné výdavky na činnosť spolu	682 307 EUR
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	357 300 EUR
2. 0HU08 – Výskum, vývoj a inovácie	4 500 EUR
3. Program 0EK 0I	24 000 EUR
4. Priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov	23,0

Plnenie ukazovateľov rozpočtu

SÚH pri plnení úloh postupovala v zmysle uzatvoreného Kontraktu na rok 2025, riadila sa ekonomickými opatreniami o zmenách v rozpočte. Organizácia i napriek uvedeným zmenám dodržala plnenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu, ktoré mala v zmysle rozpisu na rok 2025. Uvedené ukazovatele boli poslednou úpravou stanovené nasledovne:

a) Prevádzkové dotácie – bežné výdavky na činnosť

záväzný ukazovateľ

- príspevok od zriaďovateľa 08S0107	747 666,34 EUR
z toho: bežné výdavky mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	374 900 EUR

záväzný ukazovateľ

- podprogram 08T0104

Medzinárodná olympiáda IOAA 12 000 EUR

Kultúra pre školy 3 000 EUR

b) Dotácie na investície – kapitálové výdavky

- podprogram 08S0107

- IA 49 588 SÚH – Umelecké licencie 15 000 EUR*Bežné výdavky a ich čerpanie*

V rámci celkového zhodnotenia plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu organizácie je možné konštatovať, že čerpanie bežných výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania boli v zmysle rozpisu záväzných ukazovateľov.

Kapitálové výdavky a ich čerpanie*Obstarávanie z kapitálových transferov*

SÚH mala schválený kapitálový transfer na rok 2025, s účelovým určením nasledovne:

- list MK-3922/2025-431/2723

IA 49 588 SÚH – SÚH Umelecké licencie 15 000 EUR

Kapitálové výdavky sa vyčerpali v plnej výške 15 000 EUR.

Obstarávanie z vlastných finančných prostriedkov

Čerpanie kapitálových výdavkov z vlastných finančných prostriedkov bolo 0 EUR.

Plnenie záväzných ukazovateľov a limitov štátneho rozpočtu

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
------------	-----------------------	----------------------	------------	-----------

Bežné výdavky na činnosť

1. 600/08.2.0	682 307	704 166	704 166	100,00
---------------	---------	---------	---------	--------

2. 600/08.5.0	4 500	4 500	4 500	100.00
z toho:				
- Mzdy, platy ...	357 300	374 900	374 900	100,00
3. 0EK 0I	24 000	24 000	24 000	100,00
Bežné výdavky na činnosť :	710 807	732 666	732 666	100,00
Kapitálové výdavky spolu	15 000	15 000	15 000	100,00

Príjmy organizácie

Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Nedaňové príjmy 290, zdroj 46

Najvýznamnejšie plnenie príjmov vykazuje organizácia na ekonomickej podpoložke 292 027 v celkovej sume 81 364 EUR z predaja výrobkov a poskytnutých služieb, iné príjmy z podujatí organizácie.

Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

Organizácia nemala v roku 2025 žiadne finančné prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie ani iné prostriedky zo zahraničia na základe medzinárodných zmlúv uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.

Úpravy schváleného rozpočtu príjmov v priebehu roka

Organizácia mala na základe evidenčného listu úprav rozpočtu číslo UR/0002152/2025 upravený rozpočet príjmov – navýšenie príjmov o sumu 2 067,66 EUR. Jedná sa o nevyčerpaný zostatok finančných prostriedkov z roku 2024, klasifikácia 453, ktoré organizácia nevyčerpala v roku 2024. Uvedené príjmy mali dopad na výšku rozpočtovaného príjmu, boli zapojené do štátneho rozpočtu. Schválený rozpočet príjmov v priebehu roka upravovaný nebol.

Výdavky organizácie

Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Organizácia mala na rok 2025 rozpísaný rozpočet a čerpaný nasledovne:

a) bežné výdavky

Zdroj 111,46,

Program 08S,

prvok 08S0107,

Základný prvok, v ktorom organizácia realizovala svoju základnú činnosť – súhrnná tabuľka – 08S0107 (Zdroj 111, 46)

Činnosť SÚH	Celkom	610	620	630	640	711
Schválený rozpočet	810807	377300	118930	298347	1230	15000
Upravený rozpočet	821802	394500	142768	281236	1230	15000
Skutočnosť	818755	394500	142768	265611	876	15000

Základný prvok, v ktorom organizácia realizovala svoju základnú činnosť – tabuľka podľa jednotlivých zdrojov – 08S0107

Zdroj 111

Činnosť SÚH	Celkom	610	620	630	640	711
Schválený rozpočet	682307	357300	111740	212037	1230	0
Upravený rozpočet	704166	374900	135837	192199	1230	0
Skutočnosť	703732	374900	135837	192119	876	0

Zdroj 111, 0HU08, Výskum, vývoj a inovácie

Činnosť SÚH	Celkom	610	620	630	640	711
Schválený rozpočet	4500	0	0	4500	0	0
Upravený rozpočet	4500	0	0	4500	0	0
Skutočnosť	4500	0	0	4500	0	0

Zdroj 111, 0EK0103

Činnosť SÚH	Celkom	610	620	630	640	711
Schválený rozpočet	24000	0	0	24000	0	0

Upravený rozpočet	24000	0	0	24000	0	0
Skutočnosť	24000	0	0	24000	0	0

Zdroj 46

Činnosť SÚH	Celkom	610	620	630	640	711
Schválený rozpočet	85000	20000	7190	57810	0	0
Upravený rozpočet	87068	19600	6931	60537	0	0
Skutočnosť	71523	19600	6931	44992	0	0

b) kapitálové výdavky

Organizácia na rok 2025 mala rozpísané kapitálové výdavky v programe 08S0107 podľa prvkov a zdrojov nasledovne:

08S0107 Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra

- **IA 49 588 SÚH- Umelecké licencie**

Zdroj 111, 0820

Činnosť SÚH	Celkom	610	620	630	640	711
Schválený rozpočet	15000	0	0	0	0	15000
Upravený rozpočet	15000	0	0	0	0	15000
Skutočnosť	15000	0	0	0	0	15000

Zhodnotenie čerpania výdavkov na prioritné projekty

Organizácia mala v rámci projektov na kultúrne aktivity – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO na rok 2025 upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu s účelovým určením nasledovne:

- bežné výdavky

Účelovo určené – 08T0104 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – Astronomická Olympiáda

- List číslo MK- 3922/2025-431/8882

+ 12 000 EUR

<u>Ukazovateľ</u>	<u>Suma spolu v EUR</u>
Poskytnutý transfer	12 000 EUR
Skutočne vyúčtovaná suma	12 000 EUR
Predpis	12 000 EUR
Nedočerpané finančné prostriedky	0 EUR

Účelovo určené – 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – **Kultúra pre školy**
 - List číslo MK- 3922/2025-431/10326 + 3 000 EUR

<u>Ukazovateľ</u>	<u>Suma spolu v EUR</u>
Poskytnutý transfer	3 000 EUR
Skutočne vyúčtovaná suma	3 000 EUR
Predpis	3 000 EUR
Nedočerpané finančné prostriedky	0 EUR

Zdroj 111

Program 08T,

Prvok 08T0104,08T010H

Zdroj 111, 08T0104

Činnosť SÚH	Celkom	610	620	630	640	711
Upravený rozpočet	12000	0	0	12000	0	0
Skutočnosť	12000	0	0	12000	0	0

Zdroj 111, 08T010H

Činnosť SÚH	Celkom	610	620	630	640	711
Upravený rozpočet	3000	0	0	3000	0	0
Skutočnosť	3000	0	0	3000	0	0

Kategória- 610 mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Organizácia pri čerpaní miezd a platov postupovala v súlade s uplatnením zákona NR SR č. 553/2003 Z. z. - odmeňovanie niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Schválený rozpočet zo štátneho rozpočtu, zdroj 111 bol vo výške 357 300 EUR ako záväzný ukazovateľ. Uvedený záväzný ukazovateľ sa v priebehu roka upravil na základe rozpočtového opatrenia číslo 4, zmena záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu, list číslo MK-3922/2025-431/12888, navýšenie vo výške 17 600 EUR. Organizácia čerpala náklady na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aj na zdroji 46, odmeny vo výške 19 600 EUR. Celkové čerpanie miezd a platov bolo v zmysle upravených vo výške 394 500 EUR.

Kategórie - 620,630, 640

Čerpanie výdavkov pri jednotlivých kategóriách bolo v zmysle upraveného rozpočtu.

V rámci kategórie 630 boli čerpané finančné prostriedky na zahraničné aktivity nasledovne:

a) účasť na medzinárodných konferenciách, zdroj 111

- Česká republika, Brno (Full dome festival)	619 EUR
- India, Bombai (Medzinárodná astronómická olympiáda)	3 011 EUR
- Umea, Švédsko (EuropeanSpaceWeatherWeek2025)	1 668 EUR
- Česká republika, Praha (Sympóziu z dejín geodézie a kartografie)	525 EUR

a) spolupráca s partnerskými organizáciami v zahraničí, zdroj 111

- Francúzsko, Paríž (PB-SSA)	51 EUR
------------------------------	--------

Celková výška nákladov vyčerpaných na zahraničné cesty bola vo výške 15 874 EUR. Náklady sa hradili zo štátneho rozpočtu, zdroj 111, z vlastných finančných prostriedkov zdroj 46 k čerpaniu nákladov nedošlo. Na základe úpravy štátneho rozpočtu č. 2, list MK-3922/2025-431/882 mala organizácia účelovo určené finančné prostriedky na Medzinárodnú olympiádu v celkovej výške 12 000 EUR. Uvedené finančné prostriedky sa vyčerпали v plnej výške. Celkovo sa uskutočnilo 5 zahraničných pracovných ciest, z toho najvýznamnejšia bola Účasť reprezentačného tímu na IOAA v Indii. Ďalej bola aktívna účasť na medzinárodných konferenciách. V rámci vzájomnej odbornej spolupráce s partnerskými inštitúciami v zahraničí boli realizované pracovné cesty za účelom prezentovania výsledkov odbornej činnosti SÚH v zahraničí a vzájomnej výmeny astronomických informácií.

Organizácia v rámci bežných transferov čerpala výdavky na členské príspevky zo štátneho rozpočtu nasledovne:

Zdroj 111, 642 006

Zväz múzeí na Slovensku	60 EUR
Asociácia kultúrno-osvetových zariadení	70 EUR
Združenie vydavateľov a kníhkupcov	100 EUR

Celková výška výdavkov bola 230 EUR.

Kategória 711

Zdroj 111, 711 004

V rámci uvedenej kategórie mala organizácia čerpanie kapitálových výdavkov

- IA 49 588 SÚH – SÚH Umelecké licencie 15 000 EUR

Vyčerpali sa kapitálové výdavky v plnej výške 15 000 EUR.

Výdavky organizácie podľa funkčnej klasifikácie

Organizácia mala na rok 2025 bežné výdavky podľa funkčnej klasifikácie:

FK 08 (08S0107) - 790 255 EUR

FK 08 (0EK0103) – 24 000 EUR

Bežné výdavky podľa funkčnej klasifikácie na činnosť oddielu má organizácia podľa členenia nasledovne:

FK 08.2.0 Kultúrne služby

Na kultúrne služby organizácia vynaložili bežné výdavky vo výške 814 255 EUR.

FK 08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

Organizácia vynaložila na vedu a výskum vo výške 4 500 EUR.

Celkové výdavky organizácie boli vo výške 818 755 EUR.

Výdavky organizácie hradené z prostriedkov Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu

V roku 2025 nemala organizácia výdavky hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania, vrátane prostriedkov z POO.

Výdavky z iných prostriedkov zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

V roku 2025 nemala organizácia hradené výdavky z iných zdrojov zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.

Úpravy schváleného rozpočtu výdavkov v priebehu roka

Rozpočtové opatrenia

SÚH mala na rok 2025 schválený príspevok od zriaďovateľa na bežné a kapitálové výdavky vo výške 725 807 EUR.

Uvedený príspevok bol v priebehu roka 2025 upravovaný na základe zmeny záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu nasledovne:

1. Rozpočtové opatrenie č. 1/BV

- prvok 08S0107 bežné výdavky

(viazanie výdavkov na zdroji 111)

List č. MK-3922/2025-431/7009

- 2.067,66 EUR

2. Rozpočtové opatrenie č. 2/BV

- prvok 08T0104 bežné výdavky

(Účasť reprezentačného tímu na IOAA)

List č. MK-3922/2025-431/8882

+ 12 000 EUR

3. Rozpočtové opatrenie č. 3/BV

- prvok 08T0104 bežné výdavky

(Kultúra pre školy)

List č. MK-3922/2025-431/10326

+ 3 000 EUR

4. Rozpočtové opatrenie č. 4/BV

- prvok 08S0107 bežné výdavky

(Mzdové náklady, odvody poisťného)

List č. MK-3922/2025-431/12882

+ 23 927 EUR

Celková výška pridelených finančných prostriedkov v roku 2025 – bežné výdavky, bola vo výške 747 666,34 EUR, kapitálové výdavky boli vo výške 15 000 EUR.

Z uvedeného príspevku organizácia vyčerpala bežné aj kapitálové výdavky v plnej výške.

Finančné operácie

Organizácia v roku 2025 nevykazuje príjmové finančné operácie (hlavná kategória 400 a 500) ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Čerpanie výdavkových finančných operácií (hlavná kategória 800 ekonomickej rozpočtovej klasifikácie) nemala organizácia žiadne.

Hodnotenie dodržania limitu verejných výdavkov

Limit verejných výdavkov 2025*	Oznámený/ schválený	Upravený	Skutočnosť
Limit verejných výdavkov celkový	815307,00	854 234,00	837 820,95
- Rozpočet			
v tom zahrnuté prostriedky	810 807,00	849 734,00	833 755,01
v tom imputované poistné	4 500,00	4 500,00	4 065,94
- Číslo a názov samostatného účtu			
v tom zahrnuté prostriedky			
v tom imputované poistné (uved'te, ak je relevantné)			

Do limitu verejných výdavkov mala organizácia zahrnuté finančné prostriedky podľa upraveného rozpočtu, z uvedeného limitu (imputované poistné) sa vyčerpali finančné prostriedky vo výške 4 065,94, zostatok 434,06 EUR bolo nevyčerpaných, zostalo na výdavkovom účte organizácie. Vlastné finančné prostriedky boli vo výške 87 067,66, z uvedeného limitu organizácia nevyčerpala finančné prostriedky vo výške 11 004,07 EUR, čo zostalo na príjmovom účte organizácie. Limit verejných výdavkov v roku 2025 prekročený nebol.

Náklady a výnosy, hospodársky výsledok*Spotrebované nákupy*

Organizácia v materiálových nákladoch sledovala celkovú spotrebu všeobecného materiálu nasledovne:

Zrealizované nákupy na základné prevádzkové potreby (kancelárskeho, ochranného, spotrebného, materiálu – MOD, atď.). Zabezpečoval sa nákup:

- všeobecného materiálu: tonery, ochranné pracovné prostriedky, čistiaci a dezinfekčný materiál, zdravotnícky materiál, kancelársky materiál, elektromateriál, materiál MOD, a iný spotrebný materiál,
- drobného hmotného majetku: klimatizačné zariadenia (sekretariát, zasadacia miestnosť, múzeum), lampa do projektora, nákupná taška, krovínorez, kancelárske stoličky, kancelársky stôl.

Zabezpečovanie hlavnej činnosti organizácie:

- a) materiál poskytnutý na celoslovenských podujatiach – vecné ceny poskytnuté na súťažiach (Čo vieš o hviezdach, Vesmír očami detí),
- b) spotreba metodického materiálu v knižnici organizácie, fotomateriálu, kníh, prístrojového vybavenia vedecko-výskumného a pozorovateľského oddelenia,
- c) materiál v rámci informačných technológií,
- boli zakúpené počítačové zostavy, vernostná licencia ESET Protect, dátový kábel, iný materiál k výpočtovej technike.

d) Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

Organizácia mala schválené finančné prostriedky na vedu a výskum – 0HU08 vo výške 4 500 EUR.

Finančné prostriedky sa vyčerpali na nákup prístrojového vybavenia (Ďalekohľad Celestron, Acuter Elite, IDL - licencia Perpetual) pre vedecko-výskumné oddelenie.

Náklady vynaložené na spotrebný materiál a nákup drobného hmotného majetku boli vo výške 37 944 EUR.

V rámci spotrebovaných nákupov boli vynaložené aj ďalšie náklady:

- spotreba palív motorových vozidiel bola v celkovej plánovanej výške 4 104 EUR,
- náklady na elektrickú energiu a zemný plyn boli vo výške 15 962 EUR.

Celková výška nákladov vynaložená na spotrebované nákupy bola vo výške 53 906 EUR.

Organizácia tieto náklady vynakladala na zabezpečenie hlavnej činnosti v zmysle uzatvoreného Kontraktu na rok 2025.

Služby

Opravy a udržiavanie

- náklady na opravu a údržbu budov a majetku

Organizácia na údržbu budov a majetku v roku 2025 čerpala finančné prostriedky nasledovne:

- náklady na údržbu majetku:

Organizácia v roku 2025 nevynaložila finančné náklady na opravu a údržbu majetku ani budov v správe organizácie, boli vykonané drobné opravy vnútorných zariadení (oprava kotlov, chladničky, oprava kníh, kancelárskej techniky).

Náklady na údržbu majetku boli vo výške 724 EUR.

- náklady na opravu a údržbu dopravných prostriedkov:

Organizácia vynaložila finančné prostriedky aj na opravu a servis motorových vozidiel Citroen Jumper, Kia Sportage, Škoda Octavia vo výške 1 724 EUR.

Celkové vynaložené náklady na opravu a údržbu budov a majetku boli vo výške 2 448 EUR.

Cestovné náklady

V rámci cestovných nákladov sa uskutočnili služobné pracovné cesty tuzemské, zahraničné.

Tuzemské pracovné cesty

Cestovné náklady sa vynaložili pre vlastných zamestnancov i pre účastníkov celoslovenských podujatí (zasadnutia redakčnej rady časopisu Kozmos, celoslovenská vedomostná súťaž Čo vieš o hviezdach, Astrofilm, ostatné pracovné cesty tuzemské).

Celková výška vynaložených nákladov na tuzemské pracovné cesty bola vo výške 3 742 EUR.

Zahraničné pracovné cesty

Finančné prostriedky na zahraničné pracovné cesty sa vynaložili celkovo vo výške 15 874 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu vo výške 3 874 EUR, z mimorozpočtových prostriedkov čerpanie nebolo. Na základe úpravy záväzných ukazovateľov ŠR č.2, list č. MK-3922/2025-431/8882 v rámci programu 08T0104 mala organizácia poskytnuté finančné prostriedky na účasť reprezentačného tímu na IOAA (Medzinárodná olympiáda z astronómie a astrofyziky v Indii) vo výške 12 000 EUR. Finančné prostriedky sa v plnej výške vyčerpali.

Celkové čerpanie nákladov na tuzemské a zahraničné pracovné cesty s uvedenou úpravou rozpočtu bolo vo výške 19 616 EUR.

V rámci vzájomnej odbornej spolupráce s partnerskými inštitúciami v zahraničí boli realizované pracovné cesty za účelom prezentovania výsledkov odbornej činnosti SÚH v zahraničí a vzájomnej výmeny astronomických informácií.

Náklady na reprezentačné účely

Organizácia mala stanovený limit nákladov na reprezentačné účely vo výške 800 EUR. Uvedený limit sa v roku 2025 vyčerpal v plnej výške na občerstvenie poskytnuté na:

- a) zasadnutiach redakčnej rady,
- b) verejnom odpočte,

- c) astronomickej olympiáde,
- d) výtvarnej súťaži Vesmír očami detí,
- e) vedomostnej súťaži Čo vieš o hviezdach,
- f) celoslovenských podujatiach,
- g) rokovaníach a počas prijatí oficiálnych hostí.

Ostatné služby

Edičná činnosť (vydávanie edičných titulov):

- Populárno-vedecký časopis Kozmos (bolo vydaných 6 čísiel)

Ďalej boli vydané aj ostatné publikácie:

1. Magnetky
2. Vymaľuj si súhvezdia
3. Skladačka SÚH
4. Astronomická ročenka 2026
5. Astronomický kalendár 2026
6. Publikácia Astronomická olympiáda 2025

Celkové náklady na edičné tituly boli vo výške 23 798 EUR.

Celoslovenské podujatia, súťaže, výstavy

- Vyhodnotenie súťaže Astrofoto 2025,
- Celoslovenská porada riaditeľov a vedúcich organizačných útvarov astronomických zariadení SR,
- Výtvarná súťaž Vesmír očami detí,
- Vedomostná súťaž Čo vieš o hviezdach,
- Astronomická olympiáda,
- Zraz mladých astronómov Slovenska,
- Letné sústreďenie mladých astronómov Slovenska,
- Astrofilm,
- Celoslovenská porada metodikov,
- Prezentačné techniky pri popularizácii astronómie,
- Astroseminár pre učiteľov,
- Poskytnuté finančné prostriedky na realizáciu postupových súťaží.

Náklady na celoslovenské podujatia, súťaže a výstavy sa vynaložili vo výške 50 226 EUR.

Nájomné

Organizácia vynaložila náklady na nájomné v celkovej výške 833 EUR:

- ostatné nájomné (prenájom sály, oceľových fliaš, odpadového kontajnera).

Autorské honoráre

Pri vydávaní edičných titulov vznikli pre organizáciu aj výdavky na autorské honoráre vyplatené autorom za časopis Kozmos a ostatné vydané edičné tituly v celkovej výške 21 860 EUR.

Ostatné náklady

Organizácia vynaložila ďalšie náklady, ktoré súvisia s prevádzkou budov a majetku:

a) prevádzkovanie EZS (1 275 EUR),

b) poštovné (3 573 EUR),

c) prepravné (476 EUR),

d) vodné a stočné (1 363 EUR),

e) odvoz odpadu (786 EUR),

f) čistiareň (251 EUR),

g) revízie (2 214 EUR),

h) softver (8 363 EUR),

i) iné služby – služby spojené s vydávaním časopisu Kozmos, s poskytovaním reklamných služieb, s poskytnutím autorských práv k hudobným dielam, so zabezpečovaním výskumných prác a ich publikovaním, so zabezpečením zdravotného dohľadu, s vyhotovením CD s virtuálnou výstavou VOD, uverejnením inzercií, so školeniami zamestnancov, servisu klimatizačných zariadení, výrubu stromov v parkovom areáli, použitia vysokozdvížnej plošiny, tlače plagátov, posterov, čistenia kanalizačných rozvodov, kalibrovanie testeru, prehliadky elektrických zariadení, revízie komínov, revízie požiarnych hydrantov, diagnostika a servis spektrografu, vypracovanie projektovej dokumentácie, ako aj ďalšie služby nevyhnutné pre zabezpečenie chodu a prevádzky organizácie. Organizácia vynaložila náklady v oblasti iných služieb vo výške 27 977 EUR.

Celkové vyčerpané náklady boli vo výške 142 995 EUR, čerpanie bolo v súlade s upraveným rozpočtom. Na základe zmeny záväzných ukazovateľov ŠR č. 3 mala organizácia upravený rozpočet list MK-3922/2025-431/10326, 08T010H (Kultúra pre školy), navýšením o 3 000 EUR. Uvedené finančné prostriedky organizácia vyčerpala v plnej výške na zabezpečenie podujatia

Astrofilm 2025. V porovnaní s rokom 2024 nedošlo k nárastu nákladov v oblasti služieb, nakoľko organizácia mala celkový rozpočet oproti predchádzajúcemu roku znížený na osvetovú, výstavnú a vzdelávaciu činnosť, ako aj finančný príspevok na realizáciu postupových súťaží.

Náklady na informačné technológie

V rámci ostatných služieb mala organizácia schválené finančné prostriedky s účelovým určením na informačné technológie na rok 2025 vo výške 24 000 EUR.

Náklady sa vyčerпали v plnej výške. Finančné prostriedky sa vynaložili na komunikačnú infraštruktúru, telekomunikačné služby, výpočtovú techniku, nákup licencií, nájom komunikačnej infraštruktúry, poskytovanie služieb v oblasti informačných technológií.

Mzdové náklady

Organizácia pri čerpaní mzdových nákladov postupovala v súlade s uplatnením zákona NR SR č. 553/2003 Z. z. - odmeňovanie niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov. K úprave platobných taríf v priebehu roka 2025 nedošlo. Na základe rozpočtového opatrenia č. 4 došlo k zmene záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2025 – navýšením mzdových nákladov o 17 600 EUR s účelovým určením na refundáciu vyplatenej odmeny v sume 800 EUR zamestnancom pri výkone práce vo verejnom záujme Celkové čerpanie mzdových nákladov bolo v zmysle plánovaných vo výške 392 500 EUR.

Organizácia ďalej vyplácala aj dohody o vykonaní práce a pracovných činností vo výške 9 882 EUR.

Celkové čerpanie mzdových nákladov v roku 2025 bolo vo výške 402 382 EUR.

Sociálne náklady

a) zákonné sociálne poistenie – na základe vymeriavacieho základu podľa zákona NR SR č. 273/1994 Zb. o zdravotných poisťovniach a zákona č. 274/1994 Zb. o sociálnej poisťovni a príspevku do fondu zamestnanosti, podiel poistného do fondov predstavoval finančnú čiastku 143 436 EUR. Organizácia vykonala odvod finančných prostriedkov v plnej výške.

Na základe rozpočtového opatrenia č. 4 došlo k zmene záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2025 – navýšením sociálnych nákladov o 6 327 EUR s účelovým určením poistné a príspevok do poisťovní.

- b) stravné – organizácia vynaložila náklady na stravu zamestnancov organizácie vo výške 16 282 EUR
 - c) organizácia tvorila sociálny fond prídedom na základe zákona č. 152/1994 o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov, jeho tvorba bola vo výške 3 420 EUR
 - d) organizácia vykazuje náklady na úhradu náhrady príjmov 646 EUR
 - e) náklady na odchodné boli pre jedného zamestnanca 0 EUR
 - f) náklady na odstupné boli pre jedného zamestnanca 0 EUR
- Celkové čerpanie sociálnych nákladov bolo vo výške 163 400 EUR, organizácia náklady na odchodné a odstupné v roku 2025 nevyplácala.

Dane a poplatky

Organizácia na účtovnej skupine 53 vykazuje čerpanie za úhradu daní z nehnuteľnosti i ostatnej dane, poplatky:

- úhrada dane z nehnuteľností 1 585 EUR,
- ostatné dane a poplatky 650 EUR.

Celkové čerpanie nákladov bolo vo výške 2 235 EUR.

Ostatné náklady

V organizácii vznikli aj iné ostatné náklady, ktoré súvisia so zabezpečením činnosti organizácie:

- predaný materiál vo výške 6 412 EUR,
- peňažné výhry poskytované výhercom súťaží 8 376 EUR,
- ostatné náklady (poistenie áut, ostatné) vo výške 14 788 EUR.

Celkové čerpanie nákladov bolo vo výške 14 788 EUR v rámci plánovaných.

Odpisy

Odpisy H a NIM – ich tvorba a finančné krytie

Odpisy k 31.12.2025 boli vypočítané v zmysle zákona 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, podľa sadzieb platných k 31.12.2025 a boli zaúčtované v roku 2025 na účty príslušných oprávok. Majetok nadobudnutý v priebehu roka 2025 sa odpisoval v zmysle platných sadzieb zákona o daniach z príjmov prostredníctvom účtovných odpisov rovnomerne. Odpisy boli vykázané vo výške 119 435 EUR na účte 551. Vykázané odpisy

v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2024 sa zvýšili, nakoľko v priebehu roka došlo k nákupu nového prístrojového vybavenia.

Ostatné finančné náklady

Organizácii vznikli aj iné finančné náklady (bankové poplatky a iné) vo výške 2 108 EUR.

Analýza nákladov na prevádzku budov

Organizácia má v správe budovy, ktorých prevádzku musí zabezpečovať. Budovy sa nachádzajú v areáli SÚH (historická budova, administratívna budova, budova Horizontálneho spektrografu, Heyde kupola, budova dielne).

- náklady na prevádzkové budovy

tvorili nevyhnutné náklady vynaložené na spotrebu energie (elektrická, plyn), opravy a údržba budov, ostatné služby, mzdové náklady obslužného personálu, ostatné náklady. Organizácia vynaložila v roku 2025 náklady v celkovej hodnote 35 656 EUR.

Čerpanie transferov (bežný, kapitálový) a vlastných výnosov

Schválený rozpočet na rok 2025:

- bežný transfer	710 807 EUR
- kapitálový transfer	15 000 EUR
- vlastné výnosy	85 000 EUR

Výška celkového schváleného rozpočtu bola 810 807 EUR.

Uvedený rozpočet – bežný transfer, kapitálový transfer sa v priebehu roka 2025 upravoval na základe rozpočtových opatrení:

Upravený rozpočet na rok 2025:

- bežný transfer	747 666 EUR
- kapitálový transfer	15 000 EUR
- vlastné výnosy	85 000 EUR
- vlastné výnosy z roku 2024 (453)	2 068 EUR

Výška celkového rozpočtu bola 849 734 EUR.

Čerpanie nákladov:

Celkové náklady spolu	948 114 EUR
Celkové výnosy spolu	962 033 EUR
Dosiahnutý kladný HV	13 919 EUR

4.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

Tržby

Organizácia dosiahla v roku 2025 tržby z hlavnej činnosti:

Tržby z predaja výrobkov a služieb

Organizácia vykazuje z predaja výrobkov a služieb tržby v celkovej výške 94 932 EUR nasledovne:

- a) z predaja metodického materiálu (Astronomický kalendár, Astronomická ročenka, Príbehy vesmírneho nomáda, Magnetky, Vesmír pre astronomický krúžok, Vymaľuj si súhvezdia) a ďalší metodický materiál vo výške 28 363 EUR,
- b) z predaja časopisu Kozmos, z poskytovania služieb, vo výške 42 025 EUR,
- c) tržby zo vstupného vo výške 22 791 EUR.

Iné ostatné výnosy

Organizácia dosiahla aj neplánované tzv. iné, ostatné výnosy vo výške nasledovne:

- a) iné, ostatné 1 753 EUR

- (vlastné príjmy z podujatí organizácie, PŠA).

Celková výška dosiahnutých vlastných výnosov v roku 2025 bola vo výške 94 932 EUR.

Príjmy	EUR
Rozpočet	85 000
Rozpočet úprava	87 068
Skutočnosť	94 932
% plnenie	109,03

Organizácia mala na rok 2025 rozpočtované príjmy vo výške 85 000 EUR. Uvedená výška príjmov bola upravovaná na základe zmeny záväzných ukazovateľov ŠR č. 1, zapojenie zdrojov z predchádzajúcich období, nevyčerpané výnosy z roku 2024 vo výške 2 067,66 EUR. V roku

2025 celkové dosiahnuté výnosy boli vo výške 94 932 EUR, percentuálne plnenie bolo 109,03%, naplánované príjmy boli dodržané.

Celková výška príjmov organizácie je pohyblivá a závisí od dopytu po vydaných publikáciách, od predaja časopisu Kozmos i od vstupného.

Prenájom

Tržby z prenájmu organizácia nemala žiadne.

Iné zdroje

V rámci iných zdrojov neboli čerpané žiadne finančné prostriedky.

Hodnotenie hospodárskeho výsledku

SÚH v roku 2025 dodržala plnenie záväzných úloh a limitov, činnosť sa vykonávala priebežne, neboli evidované žiadne obmedzujúce faktory, čím bol kontrakt organizácie naplnený. Organizácia mala schválený príspevok na rok 2025 vo výške 725 807 EUR, z toho bežné výdavky vo výške 710 807 EUR, kapitálové výdavky vo výške 15 000 EUR. Schválený príspevok organizácie sa v priebehu roka 2025 upravoval nasledovne:

Bežný transfer

- zvýšením o 12 000 EUR, s účelovým určením (Účasť reprezentačného tímu na IOAA)
- zvýšením o 3 000 EUR, s účelovým určením (Kultúra pre školy)
- zvýšením o 23 927 EUR, s účelovým určením (Mzdové náklady, odvody poistného)
- znížením o 2 068 EUR, viazanie na zdroji 111 z dôvodu zapojenia zdrojov z predchádzajúcich období (453)

Kapitálový transfer

- kapitálový výdavok v priebehu roka 2025 upravovaný nebol.

Organizácia v roku 2025 čerpala schválené bežné a kapitálové výdavky vo výške 762 232 EUR. Zo schválených bežných výdavkov nevyčerpala finančné prostriedky vo výške 434,06 EUR. Uvedené finančné prostriedky sa týkajú limitu verejných výdavkov, zo schválených 4 500 EUR sme vyčerpali 4 065,94 EUR. Zostatok finančných prostriedkov z roku 2025 vedie organizácia na výdavkovom účte.

Limit verejných výdavkov v roku 2025 prekročený nebol.

Ďalej použila organizácia finančné prostriedky z vlastných výnosov, ktoré dosiahla v roku 2025

vo výške 81 363,87 EUR, ďalej mala do rozpočtu zapojené aj finančné prostriedky z vlastných príjmov vo výške 2 067,66, nevyčerpané z roku 2024. Uvedené finančné prostriedky vo výške 71 523 z vlastných príjmov použila na úhradu nákladov ktoré nevedela zabezpečiť zo schválených bežných výdavkov organizácie.

Celkové čerpanie nákladov bolo 948 114,42 EUR, celkové dosiahnuté výnosy 962 033,31 EUR. Organizácia dosiahla kladný HV 13 919,39 EUR, SÚH pri čerpaní nákladov postupovala v zmysle uzatvoreného kontraktu s MK SR na rok 2025 a zároveň dodržiavala aj čerpanie nákladov podľa rozpisu účtovných skupín.

Podnikateľská činnosť

SÚH nevykonávala v roku 2025 žiadnu podnikateľskú činnosť.

Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

a) majetok organizácie

Organizácia vedie evidenciu hmotného investičného majetku, ktorého vstupná cena je vyššia ako 1 700 EUR, nehmotného investičného majetku, ktorého vstupná cena je vyššia ako 2 400 EUR. Organizácia drobný nehmotný a hmotný majetok nepovažuje za investičný, pri jeho obstaraní sa účtuje priamo do spotreby (501 – hmotný, 518 – nehmotný). Majetok sa obstaráva externe, prírastky sa evidujú v priebehu roka.

Stav majetku k 31.12.2025 je 371 382,96 EUR v zostatkovej hodnote nasledovne:

- Softvér	28 820,13 EUR
- Oceniteľné práva	1 600,00 EUR
- Pozemky	34 739,76 EUR
- Budovy, stavby	149 929,57 EUR
- Stroje, prístroje, zariadenia, inventár	156 293,50 EUR
- Dopravné prostriedky	0,00 EUR

Zásoby organizácie predstavujú obežný majetok, účtovanie obstarania a úbytku zásob sa vykonáva podľa spôsobu A. Organizácia účtuje aj zásoby vlastnej výroby na ťarchu účtu 123 – Výrobky a v prospech účtovej skupiny 61 zmeny stavu vnútropodnikových zásob.

Stav zásob k 31.12.2025 je 34 641,53 EUR.

Organizácia vykazuje k 31.12.2025 pohľadávky a záväzky nasledovne:

– Mediaprint	Časopis Kozmos	2 079,93 EUR
– L.K. Permanent	Časopis Kozmos	3 348,28 EUR
– Stáli odberatelia	Metodický materiál	10 278,44 EUR

Uvedené pohľadávky sa týkajú poskytovaných služieb časopisu Kozmos, predaja metodického materiálu v celkovej hodnote 15 706,65 EUR.

Organizácia neeviduje žiadne pohľadávky po lehote splatnosti.

Organizácia vykazuje k 31.12.2025 záväzky nasledovne:

a) dlhodobé

- Záväzky ZV SLOVES	1 807,63 EUR
---------------------	--------------

b) krátkodobé

- Dodávateľia	0,00 EUR
- Ostatné záväzky	1 012,40 EUR
- Nevyfakturované dodávky	0,00 EUR
- Záväzky voči zamestnancom	21 120,70 EUR
- Ostatné záväzky voči zamestnancom	0,00 EUR
- Záväzky sociálneho zabezpečenia	13 756,94 EUR
- Daňové záväzky	2 397,75 EUR

Uvedené záväzky sa týkajú mesiaca december 2025 v celkovej hodnote 40 095,42 EUR, boli záúčtované do nákladov za mesiac december, odvody boli vykonané v mesiaci január 2025.

Organizácia neeviduje žiadne záväzky po lehote splatnosti.

Organizácia neeviduje žiadne nedobytné pohľadávky. Organizácia neeviduje žiadne záväzky, ktoré by viedli k súdnym sporom.

1. 6. Zhodnotenie zamestnanosti

SÚH mala na rok 2025 určený priemerný stav zamestnancov 23 osôb ako orientačný ukazovateľ. V skutočnosti bolo v organizácii zamestnaných k 31.12.2025 – 23 zamestnancov, z toho 11 žien. V priebehu roka 2025 bol dodržaný stav zamestnancov, 23 osôb ako orientačný ukazovateľ.

V organizácii došlo k prepusteniu jedného zamestnanca, bol ukončený jeden pracovný pomer dohodou. Z uvedeného dôvodu nebolo platené odchodné ani odstupné v roku 2025.

Priemerná mesačná mzda v porovnaní s rokom 2024 sa nezvyšovala, zostala na úrovni roka 2024, nakoľko k úprave platových taríf v priebehu roka 2025 nedošlo.

1. 7. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v hodnotenom roku

SÚH je reprezentantkou slovenskej astronómie na celoštátnej i medzinárodnej úrovni.

Vo vedecko-výskumnej oblasti boli splnené všetky úlohy a to hlavne v oblasti pozorovania slnečnej chromosféry a zakresľovania Slnka, pozorovania a zaznamenávania slnečných spektier na horizontálnom slnečnom spektrografe, rádiového pozorovania meteorov, publikovania príspevkov, odborných a vedeckých článkov. Astrometrické a fotometrické merania objektov nočnej oblohy boli obmedzené z personálnych a aj technických dôvodov. SÚH je akreditované vedecko-výskumné pracovisko.

V oblasti popularizačno-vzdelávacej bola novelou kultúrno-osvetového zákona rozšírená jej činnosť o priamu finančnú podporu podujatí a postupových súťaží na všetkých úrovniach v rámci celého Slovenska. Na základe tejto povinnosti boli ukotvené zmluvné vzťahy s organizátormi jednotlivých kôl postupových súťaží v množstve 65. Na základe týchto zmlúv boli vyplatené oprávnené náklady, ktoré vznikli pri ich organizovaní. Z dôvodu zníženého príspevku na činnosť bola finančná podpora postupových súťaží znížená o 40%. Napriek zníženému príspevku sa všetky plánované podujatia a súťaže za rok 2025 zrealizovali, ale v prípade ďalšieho znižovania príspevku bude ohrozená ich kvantitatívna aj kvalitatívna úroveň. SÚH zabezpečila ako výstup postupových súťaží účasť slovenského tímu na medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky, kde sa podarilo získať 4 medailové ocenenia.

Návštevnosť na programovej ponuke v roku 2025 bola na úrovni plánovanej, napriek problémom s epidemiologickou situáciou choroby VHA v letnom období, čo malo za následok zníženie počtu individuálnych návštevníkov na programovej ponuke. Bol ale zaznamenaný zvýšený záujem o programovú ponuku zo strany školských zariadení.

V edičnej činnosti sa dôraz kládol na vydávanie časopisu Kozmos, ktorý patrí medzi renomované populárno-vedecké časopisy v strednej Európe. Jeho obsahová náplň sa rozšírila o príbuzné vedné odbory ako klimatológia, antropológia, dejiny astronómie a pod. V posledných rokoch sa podarilo stabilizovať jeho čitateľskú základňu. Mimo časopisu Kozmos boli vydaných 9 neperiodických publikácií.

Oblasť vzájomnej odbornej spolupráce s partnerskými inštitúciami doma i v zahraničí v porovnaní s rokom 2024 ostala v roku 2025 na rovnakej úrovni. SÚH má zástupcu v programovom výbore ESA pre vesmírnu bezpečnosť a kozmické počasie.

Rok 2025 z hľadiska dosiahnutých výsledkov činnosti možno považovať za úspešný, SÚH splnila všetky plánované merateľné ukazovatele pre toto obdobie. Popritom organizácia musela zvládnuť náročný prechod na CES a prispôbiť svoju činnosť k zníženým prideleným finančným prostriedkom.

1. 8. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie sú v závislosti od činnosti SÚH členené nasledovne:

a) metodická a popularizačno- vzdelávacia činnosť:

- hvezdárne a planetária (pracovníci HaP)
- základné školy, stredné školy, vysoké školy (študujúca mládež, učitelia matematiky, fyziky, zemepisu a geografie ZŠ a SŠ) – cca 80 % tvorí mládež od 10 do 19 rokov
- fyzické osoby (astronómovia amatéri, široká verejnosť)
- astronomické krúžky

b) edičná a informačná činnosť:

- hvezdárne a planetária (pracovníci HaP)
- fyzické osoby (čitelia, internetoví používatelia, široká laická a odborná verejnosť)
- základné školy, stredné školy, vysoké školy
- astronomické krúžky

c) vedecko-výskumná a pozorovateľská činnosť:

- hvezdárne a planetária (pracovníci HaP)
- vedecko-výskumné inštitúcie (AsÚ SAV, SHMÚ)
- medzinárodné inštitúcie (ESA, medzinárodné astronomické centrá)

d) výrobnotechnická a poradenská činnosť:

- právnické osoby, hlavne hvezdárne a planetária (pracovníci HaP)
- fyzické osoby (široká verejnosť, astronómovia amatéri).

2. Merateľné ukazovatele 2025

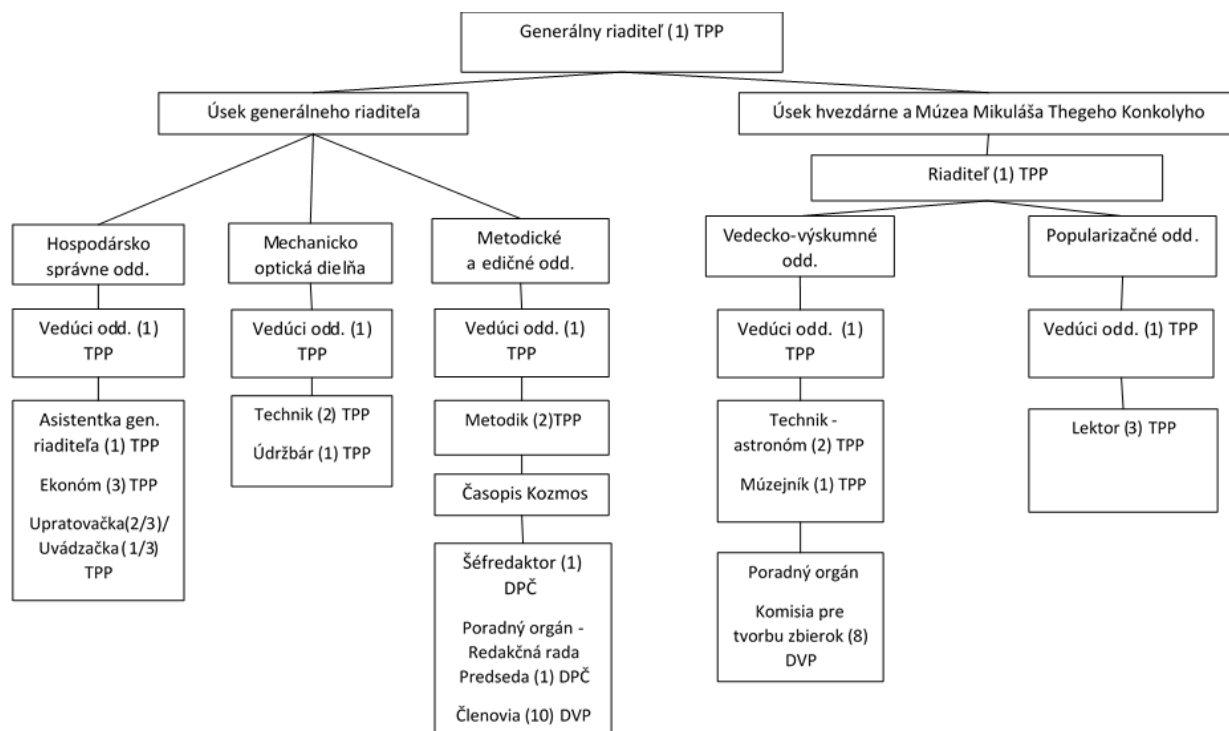
Názov činnosti - rok 2025	Výstupové	Zakontrahovaná hodnota 2025	Zrealizované v roku 2025	Výsledkové	Zakontrahovaná hodnota 2025	Zrealizované v roku 2025
Múzejná činnosť- Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho	nadobudnutie zbierkových predmetov	1	1	počet kusov	10	25
	odborná evidencia zbierkových predmetov	1	1	počet kusov	5	14
	ochrana a odborné ošetrovanie	1	1	počet kusov	1	16
	digitalizácia zbierkových predmetov	1	1	počet kusov	1	4
Výstavná činnosť	sprístupňovanie zbierkových predmetov múzea formou expozícií	2	3	počet návštevníkov	6000	8 653
	z toho: nová expozícia	0	0	počet návštevníkov	0	0
	výstavy v súvislosti s kultúro- osvetovou činnosťou	2	4	počet návštevníkov	4500	4500
	z toho: mimo vlastné priestory	1	4	počet návštevníkov	2000	2 368
	sprievodné podujatia k výstavám	2	4	počet návštevníkov	200	341
Prezentačné a vzdelávacie aktivity pre verejnosť	stála programová ponuka pre verejnosť v planetáriu	1	1	počet návštevníkov	7500	8 653

	príprava a uvedenie audiovizuálnych programov do planetária	2	2	počet návštevníkov	500	900
	špecializované kultúrno-osvetové podujatia	3	10	počet návštevníkov	400	1 486
	realizácia workshopov	1	3	počet návštevníkov	40	59
	realizácia festivalu	1	1	počet návštevníkov	600	800
	vzdelávacie podujatia	6	7	počet návštevníkov/účastníkov	30000	30 899
	z toho: postupové súťaže	3	3	počet účastníkov	29900	30 759
	z toho: nepostupové súťaže	2	2	počet účastníkov	100	74
	z toho: podujatia pre definovanú cieľovú skupinu	1	2	počet účastníkov	35	66
	účasť reprezentačného tímu na medzinárodnom podujatí v zahraničí ako výstup postupovej súťaže	1	1	počet účastníkov	7	9
	krúžková činnosť	1	1	počet účastníkov	10	6
	pracovné cesty k partnerským organizáciám a účasť na nimi organizovaných seminároch a konferenciách v zahraničí	podľa aktuálnej potreby a ponuky	4	počet účastníkov	podľa aktuálnej potreby a ponuky	5
Edičná a vydateľská činnosť	neperiodické tituly	3	3	náklad/distribúcia v ks	3000/2000	3 350/3 000

	sprievodné podujatia k vydaným titulom	1	3	počet návštevníkov/počet ohlasov v médiách	100	1 000
	periodické tituly	1	1 (6 čísiel)	celkový náklad/predaj	21000/16500	22200/16330
Metodická činnosť	akreditovaný vzdelávací program	1	1	počet prednášok/počet účastníkov	200/15	210/17
	konzultačné celoslovenské stretnutia	2	2	počet účastníkov	40	49
Výskumná činnosť	vedecko-výskumné aktivity	7	7	počet pozorovaní a meraní	550	523
	publikovanie výskumných výstupov	15	24	počet citácií	3	12
	prezentácie na odborných podujatiach	6	1	počet návštevníkov	200	450
	zahraničné pracovné cesty na odborných seminároch a konferenciách	2	3	počet účastníkov	2	4
	zorganizovanie vedeckého podujatia	0	0	počet účastníkov	0	0
	spoluorganizovanie vedeckých podujatí	1	1	počet účastníkov	25	25
Správa a prevádzka nehnuteľného majetku	Počet zamestnancov - na správe a prevádzke nehnuteľného majetku	5	5	Počet zamestnancov - na správe a prevádzke nehnuteľného majetku	5	5
	Stavby	5	5	budovy	4	4
				NKP	1	1
	Pozemky	4	4	Celková výmera	20718 m2	20718m2

Prevádzková réžia	Počet zamestnancov pre prevádzkovú réžiu	6	6	Počet zamestnancov	6	6
-------------------	---	---	---	--------------------	---	---

Príloha č. 1

Organizačná schéma Slovenskej ústrednej hviezdárne platná k 31. 12. 2025

Príloha č. 2

Organizácia: Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo

Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi

V roku 2025 bola v našej organizácii vykonaná kontrola nasledovne:

1. Kontrolný orgán: Ministerstvo kultúry SR, odbor kontroly, Nám. SNP č. 33, 813 31 Bratislava

Dátum výkonu kontroly: Termín začatia výkonu - 25. 8. 2025

Predmet kontroly: Overenie dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami. Kontrolované obdobie: 1. 1. 2023 – 31. 12. 2024.

Výsledok kontroly: Kontrola pokračuje aj v roku 2026.

Prijaté opatrenia: